

● Confindustria ne bo izplačala

NADALJEVANJE S 1. STRANI

stanja glede na leto 1984. Inflacija se po mnenju Zveze industrijev ni znižala pod 8,5 odstotka, vlada je morala za en odstotek povečati obresti na državne zadolžnice, dinamika cene dela pa je nenadzorovana. Vodstvo Zveze industrijev v svojem dokumentu izraža bojazen, da bi se »pričakovanja operaterjev in družin« ne uresničila, obenem pa poudarja »popolno razpoložljivost« za sporazum, ki bi korenito spremenil sedanji ustroj plač in mehanizma določanja indeksov, tako da bi se cena dela gibala »v okviru načrtovanih meja inflacij«. Samo tako bo, po mnenju industrijev, mogoče zagotoviti konkurenčnost podjetij in samo tako bo moč preprečiti referendum in torej odpraviti tveganje, da bi »izničili vsakršno možnost naraščanja celotnega gospodarskega sistema.«

Stališče Confindustrie je torej povsem negativno. Negativne so seveda tudi reakcije tistih, ki bi morali sedeti na drugi strani pogajalne mize, to je sindikatov. Tako Bentivogli (CISL), kot Benvenuto (UIL) sta nadvse kritično ocenila stališče industrijev in glede na to, da sta pred letom dni prav CISL in UIL sprejeli vladni odlok in da sta prav ti dve organizaciji, predvsem pa UIL, kazali največjo pripravljenost na pogajanja, torej z dokajšnjo gotovostjo lahko trdimo, da je po večerajšnjem sklepu industrijev pot za preprečitev referenduma znatno težja.

BOJAN BREZIGAR

Zasedanje centralnega komiteja KP SZ bo čez deset dni Pričakovanje za določitev nadaljnje politične usmeritve Sovjetske zveze Pozornost opazovalcev velja kadrovskim spremembam, ki so v teku

MOSKVA — V Kremlju potekajo zadnje priprave za pomladansko zasedanje centralnega komiteja KPSZ, ki bo čez dobrih deset dni in na katerem bo sovjetska partija po zadnji zamenjavi na vrhu sprejela svojo nadaljnjo politično usmeritev. Zanimanje za plenum je veliko, saj so na dnevnem redu številni kadrovske problemi, prav tako pa tudi resna politična vprašanja, od katerih bo v marsičem odvisen razvoj Sovjetske zveze v prihodnjih letih.

Najbolj tukajšnje javnost zanima seveda vprašanje, v kakšnem »razmerju« namerava novi generalni sekretar sovjetske partije, ki je ob svojem imenovanju dobil zelo laskave ocene za svojo odločnost in smelost, vzpostaviti »novo ravnovesje« med zapuščino Andropova in Černenka, ki sta uradno enakopravni del politike »kontinuitete« (s to začenjajo vsako novo vodstvo v Kremlju), vendar pa še zdaleč nimata enakega pomena za sovjetsko prihodnost. Kajti Andropov je veliko bolj energično zahteval spremembe v delovanju gospodarskih mehanizmov kot Černenko in pri tem tudi kar naravnost napovedal, da bo moral tudi državni in partijski aparat narediti konec svoji neučinkovitosti, kar je izzvalo pri kadrih svoj čas veliko razburjenja in sprožilo tudi odkrite odpore.

Teh nekaj tednov, kolikor jih je minilo od imenovanja Mihaila Gorbačova na najvišji položaj v sovjetski partijski hierarhiji, je najbrž še premalo, da bi bilo moč govoriti o kakršnihkoli spremembah v sovjetski politiki ali v delovanju najvišjega partijskega vodstva, čeprav nekateri opazovalci ne brez osnove opozarjajo, da se vsaj

kar zadeva prisotnost v javnosti, počasi oblikuje nov, nekoliko »lagodnejši stil Gorbačova«. Toda to je seveda le obrambnega pomena, saj imajo sovjetski politični procesi veliko globlje ozadje, v katerem ima svojo vrednost tudi položaj v celotnem sovjetskem vodstvu, kjer se pogledi posameznikov v mnogih primerih še zmeraj med seboj precej razlikujejo.

Ni čudno, če zaradi tega v tem trenutku pozornost vseh tukaj velja kadrovskim spremembam, ki potekajo na nižjih partijskih nivojih, zlasti na pokrajinskih komitejih, katerih prvi sekretarji imajo po številu glasov tudi večino v centralnem komiteju KPSZ. Njihova zamenjava, ki se je začela intenzivno takoj po smrti Leonida Brežnjeva, se namreč nadaljuje tudi v zadnjih tednih. V letošnjem letu so jih tako zamenjali že 15, pri tem sedem po smrti Konstantina Černenka, kar tukajšnji opazovalci razumejo kot poskus nadaljnega pomlajevanja srednjih partijskih struktur, od katerih bo najbolj odvisno izvajanje partijske politike v bližnji prihodnosti.

Kot kaže zadnje srečanje v partijskem komiteju, v katerem so Gorbačov in ostali kremeljski voditelji, ki se ukvarjajo z gospodarstvom, govorili z direktorji nekaterih najpomembnejših sovjetskih podjetij, bodo osnovne prioritete v gospodarski politiki tudi v naslednjih mesecih ostale nespremenjene. V ospredju je namreč uresničevanje sedanjega petletnega gospodarskega plana, ki se izteka v dokaj težkih razmerah. Mihail Gorbačov je na posvetu celo dejal, da se je neugodno začelo tudi letošnje gospodarsko leto in da se bodo morali zato kadri na vseh nivojih zelo

potruditi, da se bodo stvari nekoliko izboljšale vsaj v teku leta. Toda največja vrednost ponedeljkovega posveta v Kremlju naj bi bila v tem, da so se prisotni zavzeli za nadaljevanje ekonomskih eksperimentov v gospodarstvu in krepitev učinkovitosti v upravljanju, kar po mnenju sovjetskih opazovalcev kaže, da je tudi novi šef sovjetske partije pristaš novosti in da se bo iskanje učinkovitejših metod upravljanja v deželi in vzpostavljanje proizvodnega reda nadaljevalo.

DANILO SLIVNIK

□ NOVI SAD — Na novosadskem višjem sodišču se je včeraj začela sodna razprava proti 29-letnemu mesarju Zoranu Cvetičaninu in njegovi nezaposleni sestri Vesni Cvetičanin. Obdolžena sta, da sta dala ubiti 28-letno Katarino Deniš - Cvetičanin, ki je bila v osmem mesecu nosečnosti. Zločin se je pripetil 20. julija 1983 v Philadelphiji. Ameriški državljani Michael Rous je Katarino 80-krat zabodel. Napadel jo je v trgovini, ki sta jo takrat vodila z Vladom Cvetičaninom. Porota v ZDA je Michaela Reusa zaradi tega zločina že obsodila na smrt, njegovega sosterilca Edvina Quintona pa na 10 let zapore. Pozneje sta priznala, da sta umor naročila Zoran in Vesna Cvetičanin. (dd)

□ FRANKFURT — V Frankfurtu so zaradi pomanjkanja dokazov izpustili iz 10-tedenskega preiskovalnega zapora Predraga Kosanovića, uslužbenca JAT. Bil je namreč osumljen, da je udeležen pri ropu 2,9 milijona mark na frankfurtskem letališču decembra lani.

Jaser Arafat v Jordaniji govoril o Palestincih

Predsednik PLO Jaser Arafat je prišel na obisk v Jordanijo, kjer se je pogovarjal s tamkajšnjimi voditelji. Govor je bil predvsem o začetku smernice skupne jordansko-palestinske politične akcije pred obiskom ameriškega predstavnika Murphyja v Amanu. Arafat, ki ga je sprejel podpredsednik jordanske vlade Abdul Wahab Madžali, je izrazil mnenje, da jordansko-palestinski sporazum, ki so ga dosegli 11. februarja, krepi položaj arabskega ljudstva (AP)

Kako razviti tehnologijo in zaščititi zaposlenost

BENETKE — Zahodna Evropa mora zapolniti vrzel ki jo v tehnološkem pogledu ločuje od ZDA in Japonske. Toda: ali je mogoče razviti tehnologijo, obenem pa odpraviti brezposelnost in celo pomnožiti delovna mesta? Na to vprašanje skušajo odgovoriti delegati 22 industrializiranih držav in organizacij, kot so OZN, OECD in EGS, ki se udeležujejo v Benetkah mednarodne konference o temi »Tehnologija in zaposlovanje«.

Predsednik italijanske vlade Craxi je navzoče izrecno pozval k skladnejšim in bolj zavzetim pobudam za odpravo brezposelnosti, ki jo je označil kot vprašanje velikega političnega pomena in velike socialne vrednosti. Delo je prva oblika človekovega dostojanstva, je naglasil Craxi in pripomnil, da je prva in glavna dolžnost neke države v tem, da svojim državljanom zagotovi delo. Gre za problem, je dejal, ki zadeva stabilnost naših režimov in življenjsko našo kulturo in omike.

Craxi je predlagal, da vlade, podjetniki, sindikalisti in znanstveniki prispevajo k osnovanju skupnega in stvarnega razvojno - tehnološkega programa v Evropi, ob tem pa poudaril predpogoja za njegovo uspešno izvajanje: popolno soglasje vseh in tvorno mednarodno sodelovanje.

Aretacija Calabroja sprožila lov na drugih 5 atentatorjev

TRAPANI — Danes prideta v Trapani funkcionarja padovskega Criminalpola, da bi krajevnim preiskovalcem pomagala razčistiti tako imenovano »tridentinsko sled«. To le še potrjuje, da je atentat na sodnika Carla Palmera povezan z izsledki njegove preiskave v Trentu o mednarodnem tihotapstvu z orožjem in mamili, v katerega je vpletena tudi sicilska mafija. Sam Palermo bi se moral semkaj vrniti prihodnji teden.

Policija in karabinjerji iščejo sedaj pet oseb, ki naj bi se udeležile pokola v Pizzolungu, obenem pa raziskujejo zveze, ki jih je imel pravkar aretirani avtočlani Gioacchino Calabrò z naročniki oz. avtorji uboja sodnika Ciaccia Montalta.

Ugotovili so, da je Calabrò še nedavno bil v stiku z bratom Nataleja Evole, ki je zaradi Montaltovega umora v ječi. To je Giuseppe Evola, proti kateremu je bil izdan zaporni nalog, ki ga je podpisal preiskovalni sodnik iz Caltanissette Claudio Lo Curto. Le-ta je menadoma opustil preiskavo v zvezi z mafijskimi podkupninami, ki naj bi jih bil deležen Montalto naslednik Antonio Costa, to pa zato, da bi lahko odigral vlogo priče, namesto neke druge osebe, ki svojega imena noče pomeniti v javnost.

USPEŠNA OPERACIJA V NOVEM SADU

NOVI SAD — Ekipa strokovnjakov instituta za kardiološke bolezni v Sremski Kamenici na čelu z uglednim kirurgom dr. Ninoslavom Radovanovičem je pred kratkim operirala dva otroke v starosti 10 in 11 let, ki sta imela hudi prirojeni srčni napaki. Izvedli so popolno odpravo pri-

rojenih napak in otroka se zdaj počutita zelo dobro. Ob koncu prejšnjega tedna so ju poslali domov, vendar še naprej nadzorujejo njuno zdravstveno stanje.

To je novinarjem sporočil direktor instituta dr. Josip Čikoš in poudaril, da so zdravniki bolnišnice v Sremski

Kamenici tokrat prvič opravili ne le delno, temveč popolno odpravo prirojenih srčnih napak in to pri otrokih. Meja takšnih medicinskih posegov se vse bolj premika proti otroškim letom, s čimer hude prirojene srčne napake vse manj resneje ovirajo medicinsko prakso. (dd)

Mladinski dom v Dachauu razburja krajevne veljake

BONN — Mesto Dachau se skupaj z dachausko organizacijo bavarske stranke CSU srđito upira zamisli, da bi pri nekdanjem koncentracijskem taborišču Dachau sezidali mladinski dom s prenočiščem, v katerem bi lahko mladi ljudje z vsega sveta, zlasti šolarji, dijaki in študenti, preživeli nekaj dni. Predsednik CSU v Dachauu Georg Engelhard je izjavil, da v mladinskem domu, če bi ga vendarle postavili, ne bi smeli »politizirati«. Engelhard se boji, da bi mladinski dom še bolj obremenil mesto, ki je postalo simbol morije in mučenja v tretjem rajhu. Boji se, da bi politiziranje »onečastilo« spominsko mesto.

V zvezni republiki Nemčiji se v zadnjem času po šolah temeljiteje lotevajo polpretekle zgodovine in s tem tudi nacističnega obdobja in koncentracijskih taborišč. Zato čedalje več razredov obiskuje nekdanja taborišča ali kar je ostalo od njih. Med nekdanjimi taborišči, ki jih obiskujejo šolarji in dijaki, je tudi najstarejše koncentracijsko taborišče Dachau, ki so ga nacisti ustanovili že sedem tednov po prihodu Hitlerja na oblast. Tja so najprej pošiljali komuniste in socialdemokrate iz Münchna in z Bavarskega. Izmed 200 tisoč ljudi iz 24 evropskih držav so nacisti samo v vojnih letih zverinsko trpinčili in umorili 34.000.

Lani je obiskalo Dachau 5.200 nemških in 200 tujih šolskih razredov in kakih 500 skupin mladih ljudi. Dosti jih je želelo ostati dlje kot en dan, toda vedno znova so dobivali odgovor, da v Dachauu ni prenočišč.

Mladi obiskovalci so si morali poiskati prenočišča v Münchnu ali odpotovati še istega dne.

Iz te potrebe je zrasla zamisel o mladinskem domu in mednarodnem centru, kjer bi se srečevali mladi ljudje z vsega sveta. Inicijativni odbor je že lani ustanovil združenje, ki je povabilo k sodelovanju znane ljudi iz politike in kulture. Tako sta pobudo podprla pisateljica Heinrich Boell in Egon Kogon, politika Hans - Jochen Vogel in Hildegarde Hamm-Brücher in drugi. Med njimi tudi igralca Senta Berger. V mladinskem centru bi se mladi ljudje lahko pogovarjali s pričami tistega časa, seznanjali pa bi se z obdobjem nacistične vladavine tudi iz knjig in filmov, ki bi jih predvajali v centru.

Združenje, ki pripravlja zidavo mednarodnega mladinskega centra, odgovarja kritikom iz Dachaua, da center ne bo nikogar »onečastil«. Kolikor se je Dachau onečastil, se je onečastil v preteklosti in mladinski center lahko kvečjemu prispeva k temu, da ljudje v ZRN in po svetu ne bodo istovetili prebivalcev Dachaua z nekdanjim taboriščem.

Toda za zdaj se bo moralo združenje za zidavo mednarodnega centra zadovoljiti z vsakoletnim taborjenjem pod šotori. Toda tudi za tak tabor menda ni dovolj prostora. Štirideset let po kapitulaciji tretjega rajha je še očitno dovolj ljudi, ki bi najrajši videli, da bi čim manj ljudi obiskovalo nekdanje taborišče. Lani jih je bilo v Dachauu 900.000. S pozabo torej ne bo nič.

BOŽIDAR PAHOR

V Južni Afriki se nadaljujejo protestne akcije proti apartheidu

CAPETOWN — V Južnoafriški republiki se še ni podela napetost, ki je dosegla višek sredi preteklega meseca z množičnimi manifestacijami proti apartheidu. Včeraj so tiskovne agencije poročale o nemirih, od katerih je prišlo zlasti v jugozahodnem predelu države. Tu so demonstranti napadli več javnih poslopij in vozil ter jih v številnih primerih sežgali. Skupine demonstrantov so policiji in drugi varnostni oddelki razpršili s solzalnimi bombami in hidranti.

Minister za red in zakonitost Louis Le Grange je prav tako včeraj sporočil, da je od začetka leta do konca marca bilo v Južnoafriški republiki skupno izvedenih 58 sabotažnih akcij in bombnih atentatov. Višek so nemiri dosegli, kot že rečeno, sredi preteklega meseca, zlasti 19. marca, ko je poteklo 25 let od pokola v Sharpevillu. Tedaj je policija streljala na neoborožene manifestante, ki so protestirali proti potnim listom za vstop v bele četrti in jih pobila 69.

Tudi letošnji dnevi okrog 19. marca bodo krvavo zapisani v južnoafriški zgodovini: policija je pobila 19 črncev. Ta krvavi dogodek zdaj preiskuje posebna komisija, ki ji predseduje član vrhovnega sodišča Donald Kannermyer. Včeraj je zaslišala poveljnika policije gen. Johanna Coetzeeja, ki je doslej zatrjeval, da so 19 črncev, pobile zažigalne steklenice, ki so jih metali sami manifestanti.

ZAGORJE — Na odlagališču jalovine ob kamnolomu zagorske industrije gradbenega materiala je včeraj nekaj pred sedmo uro zjutraj zdrvel v dolino rušilni plaz in pokril lokalno cesto Izlake - Kolovrat. Pri tem je dobesedno izbrisal s površja domačijo družine Knez, pri čemer je izgubila življenje 42-letna gospodinja Minka. Stihija jo je zalotila pri molži krav, ki jim plaz prav tako ni prizanesel.

Dogodek sredinega jutra ima tudi prazgodovino. Odkar so tamkaj odprli kamnolom, so krajani opozarjali, da se utegne jalovina nekoč zrušiti na ljudi. Doslje sta se utrgala že dva plazova, ki pa nista povzročila večje škode in se odgovorni niso preveč sekirali. Zdaj je 10 tisoč kubičnih metrov nestrokovno naloženega materiala pokopalo domačijo in povzročilo veliko materialno škodo. Lahko bi bila nesreča tudi še hujša, kajti malo pred tem je po cesti pripeljal šolski avtobus, poln otrok. Na srečo je plaz »čakal« do šeste ure in 50 minut... (dd)

To nedeljo v Nabrežini

Drugi deželni kongres Mladinske sekcije SSK

TRST — V zadnjem času se je mladinsko delovanje v okviru Slovenske skupnosti znatno poživilo. Pred nekaj dnevi smo poročali o letnem seminarju Mladine evropskih narodnih skupnosti, ki je bil konec preteklega tedna v Lavinu v Švici in ki se ga je udeležilo večje zastopstvo mladih somišljenikov SSK. Sicer pa je njihovo povečano prisotnost mogoče zapaziti, seveda predvsem v tukajšnjem javnem življenju, pa naj bo to na šolah v mladinskih kulturnih in drugih organizacijah ali pa ob dogodkih, ki so širšega političnega pomena.

Pomembna mejnika v tem obnovljenem delovanju sta bila pokrajinska kongresa, ki sta ju priredili tržaška in goriška Mladinska sekcija SSK letošnjega januarja, oziroma marca. Ob teh priložnostih so se znatno okrepile in pomladile vrste aktivnih mladih somišljenikov SSK, hkrati pa je med njimi prišla do izraza potreba, da bi se v čim krajšem času zbrali na skupnem deželnem kongresu. Do tega bo zdaj tudi prišlo: v nedeljo, 14. aprila bo v dvorani »L. Gruden« v Nabrežini z začetkom ob 16. uri, deželni kongres MS SSK, ki bo drugi po vrsti. Prvi in hkrati ustanovni deželni kongres so mladi somišljeniki SSK priredili v že dokaj oddaljenem letu 1978, in sicer v goriškem Auditoriju. Odtlej delovanje na deželni ravni ni nikoli povsem zamrlo, res pa je tudi, da je bilo v vseh teh letih delovanje pretežno omejeno po pokrajinah.

Kar zadeva delovanje na deželni ravni, naj poleg sodelovanja v okviru Mladine evropskih narodnih skupnosti omenimo še vzpostavitev rednih stikov z Zvezo socialistične mladine Slovenije, občasno sodelovanje z italijanskimi in slovenskimi mladinskimi političnimi organizacijami v Furlaniji - Julijski krajini, občasno izdajanje glasila »Beseda in dejanje«, prireditve raznih mladinskih taborov, poskuse, da bi organizacijo razširili na videmsko pokrajino ipd.

Na nedeljskem deželnem kongresu v Nabrežini bo v imenu starega vodstva podal poročilo Ivo Jevnikar, o sva delovanju na Goriškem in Tržaškem pa bosta podrobneje govorila pokrajinska tajnika Renco Frandolič in Mar-

jan Breclj. Na kongresu bodo odobrili deželni statut, sicer pa bodo razpravljali predvsem o vlogi mladih v prizadevanjih za globalno zaščito Slovencev. V uvodnem delu so predvideni pozdravi gostov, kongres pa se bo zaključil s krajšim kulturnim programom in družabnostjo.

VIDEM — Skrajno desničarska skupina »Ludwig« je včeraj poslala videmski agenciji ANSA sporočilo, v katerem pravi, da bo »še nadalje napadala prostitutke in vse, ki uporabljajo telo in pamet kot kupno blago«.

Dežela pripravlja načrt glasbenih prireditev

TRST — Včeraj so se sestali deželni odbornik Barnaba ter predstavniki gledališča Verdi, tržaškega konservatorija Tartini in videmskega konservatorija Tomadini. Namen sestanka je bil priprava načrta za glasbene prireditve, ki jih bo priredila dežela ob »letu glasbe« in »mednarodnem letu mladih«. Ob tem velja seveda pripomniti, da so nekatere druge ustanove prav ob »letu glasbe« pripravile že pomembne koncertne cikluse.

Na srečanju je Barnaba med drugim dejal, da deželni odbor pripravlja zakonski osnutek za gradbeni načrt, po katerem naj bi v naslednjih štirih letih poskrbeli za kulturne domove, ki morajo pokrivati potrebe vsega deželnega teritorija. Dežela naj bi v te namene dala 15 milijard lir, v prvi vrsti naj bi kupili gledališče Verdi v Gorici in gledališko in kinematografsko dvorano »Odeon« v Latisani.

Brez dvoma so koncertne dejavnosti vezane na številne faktorje in torej tudi na prostore. Slabo je na primer, da danes marsikateri kraj v naši deželi nima primernih prostorov za koncertne in gledališke dejavnosti. Ponekod pa se problemi »vlečejo«, kot se dogaja prav z goriško dvorano Verdi.

Naša beseda 85 od danes v Idriji

IDRIJA — Zveza kulturnih organizacij občine Idrija bo danes in jutri, 11. in 12. aprila, organizirala v rudniški dvorani v Idriji področno srečanje mladih kulturnih ustvarjalcev Severne Primorske pod geslom Naša beseda '85.

Danes dopoldne se bodo v rudniški dvorani v Idriji s krajšimi igrkami predstavili učenci osnovne šole Dušan Munič iz Mosta na Soči, osnovne šole Vladimir Nazor iz Bovca in mladinskega kulturnoumetniškega društva Ciril Kosmač iz šolskega centra Vojvodina iz Tolmina. V Kdubu mladih v Idriji pa se bodo z recitalom »Vrnem se v življenje« predstavili dijaki naravoslovno-šolskega centra Nova Gorica.

Jutri, 12. aprila, se bodo v rudniški dvorani v Idriji predstavili še učenci osnovne šole Briško-beneškega odreda iz Dobrovega v Brdih in dijaki srednje naravoslovno-matematične šole Jurija Vege iz Idrije, ki bodo ob 12. uri in 19.30 občinstvu predstavili delo domačina prof. Vinka Cudermana »Prizorje«. Najboljše predstave mladih gledališčnikov in recitatorjev bo selektorska komisija uvrstila na zaključno republiško srečanje »Naša beseda '85«.

SILVO KOVAČ

S posvetovanja v Novi Gorici

Pobude za varstvo okolja ob meji

NOVA GORICA — V organizaciji skupnosti slovenskih občin in zveze italijanskih pokrajin v deželi Furlaniji - Julijski krajini, je bilo v torek tukaj posvetovanje o stanju in zaščiti človekovega okolja na mejnih območjih med Jugoslavijo in Italijo, ter o sodelovanju med organizacijami oziroma sistemi civilne zaščite v Sloveniji in v Furlaniji - Julijski krajini. Sprejeli so razne ukrepe in usmeritve za skupne napore in delovanje na omenjenih področjih, tudi v duhu dobrih odnosov in sodelovanja med Jugoslavijo in Italijo.

Strokovnjaki iz Ljubljane, Nove Gorice, Gorice in Trsta so analizirali stanje okolja, pri čemer so pojasnili tudi načrte in ukrepe za zavarovanje reke Soče in njenih pritokov. Ta reka je v svojem gorskem toku še čista, tako da po kakovosti vode spada v prvo, najvišjo kategorijo. Bolj onesnažena pa je od Tolmina navzdol in v svojem toku do meje z Italijo.

Namestnik predsednika republiškega komiteja za varstvo okolja in urejanje prostora v Sloveniji Tomaž Vuga je naglasil, da ob Soči gradijo ali pa bodo postopno začeli graditi več novih čistilnih naprav za komunalne in industrijske odplake, s čimer bi izboljšali kakovost reke. Predvidena je tudi čistilna naprava za industrijo Salonit v Anhovem, kjer je Soča sedaj najbolj one-

snažena. V svoji analizi stanja okolja in prostora ob meji med Jugoslavijo in Italijo je Tomaž Vuga obravnaval tudi onesnaženost reke Vipave, omenil škodljive snovi, ki jih reka Koritnica naplavlja iz Italije na območju Bovca, pojasnil načrte za čiščenje reke Reke, ki se izliva v Timavo na Tržaškem, ter izrekel zaskrbljenost za posledice, ki bi jih za okolje, tako tudi za celotno slovensko obalo in turistično področje do Poreča v hrvaški Istri, imela zgraditev termoelektrarne na premostu na mejnem območju v Miljah ali v sosednjih obmejnih krajih.

Pokrajinski odbornik iz Gorice ter izvedenec za reko Sočo in obmejna vprašanja Enzo Bevilacqua je dejal, da se pri njih zavedajo pomena reke Soče, ki jo bodo zaščitili bodisi kot naravno znamenitost in tudi kot pomemben vir za preskrbo s pitno vodo. Območje je v Italiji tudi že proglašeno za naravni park. Odbornik tržaške pokrajine za civilno zaščito Mario Martini pa je izjavil, da projekt za gradnjo termoelektrarne na območju Milj ali okolice še preučujejo, tudi z vidika možnih ekoloških posledic za okolje. Pripomnil je, da so se načrtu odločno zoperstavili občani Milj na posebnem referendumu. Ob tem pa so izrekli tudi zaskrbljenost zaradi ekoloških posledic, ki bi jih lahko povzročila nova termoelektrarna v Tržiču, ki že obratuje.

Glede sodelovanja na področju civilne zaščite med Slovenijo in Furlanijo - Julijsko krajino, so sklenili, da bodo prve pobude uresničili že v sklopu bližnjega sejma opreme in sredstev za civilno zaščito, ki bo od 28. do 31. maja v Kranju. O sodelovanju na področju civilne zaščite je na posvetovanju v Novi Gorici govoril tudi Bojan Ušeničnik, pomočnik republiškega sekretarja za ljudsko obrambo Slovenije.

Na posvetovanju v Novi Gorici so sodelovali tudi predstavniki skupnosti slovenskih občin Roman Zupan, Janez Starman in Marjan Grampovčan, zastopnik republiškega komiteja za mednarodno sodelovanje Slovenije Marcel Koprol, predsednik občinske skupščine Nova Gorica Danilo Bašin, sekretar za ljudsko obrambo v novogoriški občini Ivan Birs in strokovna sodelavka prof. Janka Frančeskin. Z italijanske strani pa so bili poleg udeležencev, ki smo jih že našli, prisotni še predsednik zveze italijanskih pokrajin v deželi Furlaniji - Julijski krajini Edoardo Bressan, odbornik za civilno zaščito videmske pokrajine Tiziano Venier, član predsedstva zveze italijanskih pokrajin v deželi in pokrajinski svetovalec v Gorici Silvano Poletto, tajnik zveze italijanskih pokrajin v deželi Bruno Miotti in tiskovni predstavnik goriške pokrajine Guido Baggi.

MARJAN DROBEŽ

Že desetič na celovškem sejmišču

Strokovni sejem »Prosti čas«

CELOVEC — S postopnim skrajševanjem delovnega časa in obenem s podaljševanjem dopusta ima danes delovni človek na razpolago še dosti več prostega časa, ki ga je seveda treba tudi smotrno izkoristiti. Na menu, da bi ljudem prikazali razne možnosti in oblike takega koriščenja prostega časa, služijo med drugim tudi razne strokovne sejemske prireditve. V Ljubljani je to strokovna razstava »Človek in prosti čas«, ki jo prirejajo v okviru vsakoletnega mednarodnega sejma Alpe-Adria. V Celovcu pa imajo že tradicionalni strokovni sejem »Prosti čas«, ki ima svoje važno mesto med raznimi sejemskimi prireditvami na celovškem sejmišču.

Letošnji jubilejni 10. sejem »Prosti čas« bo trajal od četrta, 18., do nedelje, 21. aprila, in je pričakovati, da bo ponovno potrdil kontinuiteto svojega nenehnega razvoja; glede števila sodelujočih podjetij je to menda že zagotovljeno, kajti letos bo udeleženih že 400 razstavljalcev. Prireditelji pa upravičeno pričakujejo tudi ustrezen obisk, saj so pripravili res pester in zanimiv spored najrazličnejših prireditev, razstav in drugih privlačnosti. Krog bo segal od predavanj, padalcev in kolesarskih akrobatov preko frizerskih spretnosti in plesnih tekmovanj do modelarstva in športa; zastopana bo prav tako folklorja kot dejavnost mladinskih organizacij, katerim se

bodo pridružila še tekmovanja cvetličarskih vajencev in govorniški nastopi Lige za Združene narode itd.

Torej spored, ki bo lahko nagovoril vse starostne skupine in različne socialne sloje obiskovalcev, katerim bo nudil bogat izbor ponudb in pobud, kako je možno preživeti prosti čas čim bolj koristno, smotrno in prijetno. S tem pa izpolnjuje strokovni sejem »Prosti čas« brez dvoma važno nalogo tako v kulturnem in športnem kot tudi v gospodarskem in družbenem pogledu.

CERKNO, IDRIJA — V soboto, 13. aprila, ob 20. uri bo v dvorani tovarne ETA Cerkno potekala revija pevskih zborov Primorska poje.

Preusmerili so promet

PIRAN — Od srede, 10. aprila, do 26. aprila bo promet v Piranu potekal drugače kot sicer. Zaradi popravila — asfaltiranja Cankarjevega nabrežja, to je med avtobusno postajo in Tartinijevim trgom v Piranu, so izvajalci del Slovenijacementa bili prisiljeni zapreti vstopno cesto v to starodavno mesto za dva tedna.

Ta čas se bo promet odvijal po enosmerni vzporedni Tomšičevi ulici mimo Trga bratstva in vzporedno enosmerni Župančičevi ulici. Izhod iz Pirana pa bo samo po Ul. IX. korpusa (ta je sicer zaprta za ves promet) mimo bolnišnice proti Belemu križu. V omenjenih ulicah bo v času prepovedi tudi prepovedano vsako parkiranje.

(B. Š.)

NOVA LETALSKA PROGA

PORTOROŽ — Inex-adria avio promet je te dni podpisal sporazum z letališči Tivat, Beograd in Portorož o novi letalski progi med omenjenimi letališči.

S potniškim letalom DASH 7 bo od 9. maja vsak četrtek moč potovati iz Beograda ob 8.30 za Portorož. Od tod ob 11.10 za Tivat in nazaj ob 13. uri in 40 minut za Portorož, od koder bo slednjič moč ob 16.15 leteti za Beograd. Za vsako razdaljo naj bi to letalo potrebovalo približno 2 uri, potnike pa naj bi po tem urniku prevažali do 31. oktobra.

FRAN MILČINSKI

Butalci

2.

Butalci jih zaničujejo in imajo zunaj vasi mlin, v mlinu so stope, pa so naučili še stope, da od daleč že oznanjajo: »Tepanjčan gre — pahni ga! Tepanjčan gre — pahni ga! Če je pa dosti vode, hité stope: »Pahni Tepanjčana, pahni Tepanjčana, pahni Tepanjčana!« Tepanjčani pa tudi ne molče in so spravili v svet prečudne vse hitorije o Butalcih, kakršne bomo še slišali.

Imenitni Lavdon Stimani je rodil še imenitnejšega Gregorja Copatko, čigar kravo je doletela slava, da so jo poklicali na samega carja presvetli dvor.

To se je zgodilo tako, da sta one dni živela dva zvezdogleda, pa sta bila že tako učena, da sta vedela štiriindvajset ur prej, kakšno bo vreme, in sta bila tako obrajtana, da so se carji in vladarji zanju kar tožili, v čigavi deželi da bosta delala pratike.

Pa ju je pot pripeljala skozi Butale, in ker se je mračilo, sta se ustavila in prosila Gregorja Copatko prenočišča. Gregor Copatka ju je žugal za popotne bukvice in zveplenke in jima potem dovolil na seno in preden sta šla spat, sta še pogledala na vreme. Re- kla sta: »Nocoj vreme ne bo ostalo, vihar bo in dež!«

Gregor Copatka je odgovoril: »Pa ne bo. Nocoj bo pohlevna noč.« Res je bila, zvezdogleda sta se čudila in sta drugo jutro vprašala gospodarja, od kod da je vedel, kakšno bo vreme. In je Gregor Copatka odgovoril in dejal: »Mene moja krava ni še nikoli opeharila, odkar jo imam. Kadar se obeta vihar ali dež, vsakikrat s paše pride domov. Sinoči je ni bilo; pa sem koj vedel, da bo pohlevna noč, kakor je res bila.«

Zvezdogleda sta se spogledala, potem sta rekla: »Carji in vladarji se za naju tožijo, kateri bo naju dobil, pa naju je ugnala krava!«

In se je prvi kar pri tisti priči zaklal s peharjem; drugi je obupal in rekel: »Tudi ene ure ne bom več zvezdoglede!«

Glas o Copatkovi kravi pa se je raznesel po svetu, in ko je car izvedel o njej, je morala predenj in dobila službo dvorne pratkarice in so se vse Butale grele v žaru njene milosti.

Gregor Copatka je rodil Bendo Cigana. Benda Cigan je rodil Jureža Pismouka.

Za njegovih dni je po Butalah razsajala kuga krive vere in je Jurež Pismouk bil njen mežnar. Žena ga je rotila in spreobračala, z lepo in z grdo — ne beseda ni zalegla ne palica!

Pa ji je neko jutro drobna ptička sedla na okno in prelepo zapela in žena je razumela njeno petje in se je glasilo petje tako: »Paternošter daj dedcu v klobaso!«

Zapomnila si je ptičkin nauk, in ko so klali, je v krvavo klobaso zamešala jagode paternoštra. In je narezala vmes debele kose slanine, da je gladko šla možu klobasa po goltu.

Pa ko je snedel klobaso s paternoštrom, ga je vest silno pričela črvičiti, bridko se je kesal in se spreobrnul.

Spreobrnul se je Jurež Pismouk in potem rodil Anteža Meketača, na široko znanega po kozji, ki so pravili o njej, da je dajala vsak dan sedem rešet mleka. Sam sodnik iz graščine si ni mogel kaj, nego ga je ustavil na cesti in vprašal: »No, oče, ali ste že prodali tisto kozo, ki daje po sedem rešet mleka?« Pa se je Anže Meketač potuhnil, kakor bi ne poznal gospoda in je odgovoril: »Prodal, prodal, davno prodal, tja čez mejo. Tam pa se je obrežila in je storila osla, ki ga imajo zdaj v graščini za sodnika. Pa srečno, gospod!«

Anže Meketač je rodil Matevžka Žlambora, ki je bil po krivem obrekovan, da je hruške kradel, pa jih ni bil tisto pot. Ono leto so imeli v Butalah veliko tepk, da niso vedeli drugam z njimi, nego so jih zmetali v zapuščen vodnjak — tam se naj zmede. Ko je prišel čas, so jih šli iskat — pet mož jih je bilo — in so ukazali Matevžku: »Tebe volimo, nuj, skoči noter, nam boš medne hruške ven metal!« Skočil je in je bil vodnjak globok, precej vode se je bilo v njem nabralo in so čakali in klicali, klicali in zmerjali — ne ena hruška ni priletela kvišku. Pa so dejali: »Matevžek je zvijačnik, vse hruške bo sam požrl, potlej pa se bo lagal, da jih ni bilo. Naj skoči drugi za njim, ki je bolj pravičen!« In so bili vsi pravični, drugi bolj od drugega in so drug za drugim poskakali v vodnjak in ni mogel nobeden priseči, da je Matevžek Žlambora res kradel hruške, ker ni nobeden prišel nazaj.

Zgledna akcija vzhodnokraških vasi ne sme spet naleteti na gluha ušesa

Koordinacijsko združenje vzhodnokraških vasi (Bazovica, Padriče, Gropada, Trebče, Bani in Ferlugi) je izdelalo ob sodelovanju vseh dejavnih posameznih vaških skupnosti podrobno analizo problemov, s katerimi se te skupnosti soočajo ter jo opremilo s pripombami in predlogi, ki naj bi služili javnim upravam in ustanovam pri nadaljnjem določevanju in dopolnjevanju raznih javnih načrtov in razvojnih programov. V današnji številki nadaljuje mo z objavljanim glavni točki tega obsežnega dokumenta.

Deveto poglavje dokumenta obravnava problem pokopališč. Vsi poznamo opensko pokopališko afero, ki se vleče že dolgo let. Staro vaško pokopališče je postalo na Opčinah s silovitim demografskim porastom pretesno. Podoben primer, čeprav ne v takšni meri, se zadnja leta odpira tudi v drugih vaseh. Vprašanje razširitve pokopališča postaja vse bolj občutno tako v Bazovici (to pokopališče služi tudi prebivalcem Padriča in Gropade), kot v Trebčah. Poleg zahteve po razširitvi teh dveh, kot že omenjenega openskega pokopališča, ki služi tudi banovskemu in ferlugovskemu prebivalstvu, postav-

lja Koordinacijsko združenje tudi zahtevo, naj bodo ta pokopališča na razpolago izključno domačinom in naj se preprečijo pokopi umrlih iz drugih krajev, kar se zadnje čase vse pogosteje dogaja.

Vse manj se govori o poimenovanju vaških ulic in trgov po slovenskih zaslužnih osebnostih ali toponimih, čeprav gre za staro obvezo tržaške občinske Spaccinijeve uprave. Da bi zadeva ne šla v pozabo, jo je Koordinacijsko združenje vključilo v svoj dokument ter dodalo še zahtevo po zamenjavi tablic s hišnimi številkami z dvojezičnimi napisi ter zahtevo po namestitvi tabel in smerokazov po vaseh po predpisih Evropske gospodarske skupnosti.

Iz regulacijskega načrta, je rečeno v dokumentu, bi bilo treba izbrati traso avtoceste Padriče - Bazovica - Pesek, ki je že več kot deset let zaznamovana v načrtih, čeprav je možnost gradnje tega cestnega odseka odpadla. S tem bi izbrali služnost in namenili vinkulirana zemljišča za potrebe kmetijstva.

Koordinacijsko združenje nadalje z začudenjem ugotavlja, da triletni

občinski načrt 84-86 ne namenja od skupnih 319 milijard lir za tržaško občino nobene vsote za javna dela v korist Ferlugov, Banov, Gropade in Padriča. Za Trebče je predvidenih 139 milijonov lir, od tega pa samo 59 milijonov za potrebe vasi, vse ostalo pa za ureditev bivšega trebenskega smetišča. Bazovici pa so namenili 870 milijonov za ureditev kanalizacije. Iz tega je razvidno, ugotavlja Koordinacijsko združenje, da občinska uprava ne upošteva vzhodnokraških vasi (ali jih upošteva v neznatni meri) pri sestavljanju predračunov za javna dela.

V zvezi z gradnjo hitre ceste je v dokumentu rečeno, da je združenje že na začetku leta 1970, ko je tržaška občina izglasovala varianto regulacijskega načrta za hitre ceste, opozorilo občino, kako nesmiselno in faraonsko so si oblasti zamislile avtocestne trase po kraški planoti. Danes, po petnajstih letih spet ugotavljamo, kakšno ogromno ekološko in gospodarsko škodo bo povzročila ta gradnja. Vzhodnokraško Koordinacijsko združenje zato ponovno zahteva od tržaške občine, da zaščiti interese svojih občanov, kmetov in lastnikov.

pismo uredništvu

Proslave 40. obletnice osvoboditve in zmage nad nacifašizmom naj bodo proslave nas vseh

Spoštovano uredništvo!

Smo v letu pomembnih obletnic, pravzaprav že v mesecu, ko so se pred 40 leti odvijali dogodki, ki so močno pogojevali vsa povojna zgodovina in katerih protagonista je bil med drugimi tudi naš, sicer majhen, a hraber in uporen narod.

Z veseljem prebiram v vašem dnevniku napovedi številnih proslav za 40. obletnico osvoboditve, ki jih pripravljajo naša društva, slovenske in napredne občinske uprave, borčevske organizacije itd. Še posebno vesela sem, ko vidim, da so pri teh pripravah udeleženi tudi naši mladi, torej tisti, ki bi jim morali biti spomini na te dogodke še posebej namenjeni.

Med temi napovedmi sem zasledila tudi vest, da bodo 1. maja, torej na dan delavskega praznika, pa tudi 40. obletnice osvoboditve, vaščani Križev predali spomenik padlim, ki so ga postavili pred desetimi leti, v varstvo in upravo mladim. Gre, kot je bilo v članku poudarjeno, za prvi tak primer, ko prevzemajo mladi v svoje varstvo spomenik padlim. Menim, da bi bilo prav, ko bi se to zgodilo tudi v drugih naših vaseh, ne zato, da bi bili ostali vaščani postavljeni ob stran, temveč da bi se tudi mladi bolj navezali na te pomnike naše zgo-

dovine in preteklosti, na spoznavanje in spoštovanje tistih, ki so za svobodo, ki jo danes uživamo, dali svoje življenje.

Tudi po raznih šolah, sem brala, so razpisani literarni in likovni natečaji na to tematiko. Nekateri šole so se baje zelo dobro odzvale tem natečajem ter so učenci napisali več literarnih spisov in napravili tudi samo stojne, ali pa tudi skupinske risbe.

Vesela bi bila, če bi bilo teh šol čim več, saj bi to pomenilo, da se mladi zanimajo za našo zgodovino, da jo morda tudi že poznajo, ali jo pa želijo spoznati. Vesela bi bila tudi, če bi se tudi naše napredne mladinske organizacije ali odbori, krožki, kakor jih pač že hočemo imenovati, vključili v vse te proslave, ker bi le tako lahko rekli, da bodo tokratne proslave 40. obletnice osvoboditve in zmage nad nacifašizmom resnično proslave nas vseh.

S. L.

Sestanka v dolinski občini

Dolinska občinska uprava prireja dva informativna sestanka v zvezi s preureditvijo javnih prevozov v občini. Sestanka bosta danes ob 20.30 v Ricmanjih in v ponedeljek, 15. aprila, ob 20.30 v Borštu.

Bivši deportiranci odpotovali na spominski izlet v Buchenwald

Okrog 100 bivših deportirancev v nacističnem taborišču Buchenwald, pa tudi v drugih taboriščih in nekaj njihovih družinskih članov, je včeraj zjutraj odpotovalo s Trga Oberdan s dvema avtobusoma na sedemdnevno spominsko potovanje v Buchenwald. Tu bo v soboto spominska svečanost, na kateri bodo bivši deportiranci iz našega področja počastili, skupno z bivšimi jugoslovanskimi deportiranci, ki bodo tja prispeli s svojimi avtobu-

si, spomin na vse, ki so izgubili življenje v teh taboriščih smrti, istočasno pa se spomnili tudi 40. obletnice zmage nad nacifašizmom in osvoboditve.

Udeleženci spominskega izleta si bodo ogledali taborišči Dachau in Dorro, kjer bodo položili vence. Spominsko potovanje je organiziral pokrajinski odbor Vsestranskega združenja bivših deportirancev v nacističnih taboriščih.

Napak našega javnega zdravstva ni primerjati z razmerami v Rimu

Po škandalu v deželi Lacij, kjer so sodniki obtožili 500 voditeljev, upraviteljev in funkcionarjev krajevnih zdravstvenih enot številnih prekrškov, od goljufije do zasebnih interesov pri opravljanju javne službe, se javno mnenje upravičeno sprašuje, kako je z zdravstvom v Italiji, kako delujejo krajevne zdravstvene enote, koliko zaupanja lahko še imamo v javne ustanove. Rimski sodniki so ugotovili prekrške vseh vrst: bolniške postelje, ki so obstajale le na papirju, a za katere so univerzitetne klinike prejemale od KZE bogate prispevke; nepravilnosti v vodenju bilanc, nakup dragocenih in nikoli izkoriščenih aparatov, nepravilni natečaji itd. Poleg teh večjih in skoraj sistematičnih prekrškov so se dogajali tudi skoraj neverjetni dogodki: skupina zdravnikov neke rimske bolnišnice je šla na kongres v Milano 19 dni preden se je začel, vrnila pa se je tri dni pred koncem (na stroške KZE, razumljivo). Ravno tako so ljudje obstali, ko so izvedeli, da je KZE v Latini finansirala nogometno ekipo.

Toliko v Laciju. Toda kako je pri nas, v tržaški krajevni zdravstveni enoti? Se kaj podobnega lahko zgodi tudi med našimi zdravstvenimi upravitelji? Vprašanje smo obrnili na predsednika tržaške KZE dr. Scarpo. »Zelo nevarno je posploševati in misliti, da če se nekatere dogajajo nepravilnosti, mora biti povsod tako. Sam ne bi obtoževal sodstva, kajti prav je, da štiti interese prebivalstva. Obenem pa vem, da se vsak javni upravitelj lahko znajde v sodni dvorani. Mojim predhodnikom se je to nekajkrat zgodilo. Naj spomnim na sodno preskavo v zvezi s higieno in varnostjo v glavni bolnišnici, ki se je za nekatere funkcionarje končala z globo. Toda ponavljam, kdor upravlja tako razvejano ustanovo, kot je KZE in kjer je vodstvo odgovorno, denimo tudi za dvigala v perifernih strukturah, se vedno lahko kaj

zgodí. Vendar pri našem delu nas vodi le korist uporabnika.«

Predsednika Scarpo smo vprašali, ali so tudi vrzeli v reformi krive za neskladja. »Pri opravljanju zdravstva so velike težave. Težko je nenadoma združiti več vrst ustanov in pristojnosti, pa tudi pogledov in pričanj. Pa vendar je tudi to demokracija. Vsekakor je treba reformo popraviti, tako da bodo birokratski postopki enostavni in hitri. Prav ta voz, ta izguba časa skrajno zavira učinkovito upravljanje,« je dejal.

Da škandala v Laciju ne gre posploševati, je mnenja tudi član upravnega odbora KZE komunist Maurizio Pessato. »Sicer tudi pri nas ne moremo mimo kritike, vendar bi rekel, da so zamude in nekatere nepravilnosti skoraj neizogibne, takorekoč, fiziološke. Smo pa daleč od rimskih razmer, kjer vlada v zdravstvu pravi kaos. Že podatek, da je v naši deželi le 7 odst. vseh razpoložljivih bolniških postelj v zasebnih klinikah, v Laciju in drugih javnih deželah pa je prav narobe, saj je več kot polovica vseh postelj v rokah zasebnikov, pomaga razumeti, zakaj in kje so osebni interesi. Ne smemo namreč pozabiti, da ima naša dežela toliko prebivalcev, kot polovica Rima in da znaša zdravstvena bilanca dežele Lacij 4 tisoč milijard na leto. Pri takih vsotah bi morale politične stranke paziti, katere ljudi postavljajo na vodilna mesta. Morali bi to biti prekaljeni upravitelji, z dolgoletno izkušnjo, strokovno podkovani. Dogaja pa se, da politični pritiski in dogovori prevladujejo nad stvarnimi potrebami.«

Brez dvoma bo držalo, da v tržaški stvarnosti množičnih malverzacij ali načrtovanih sleparij v zdravstvu ni. To pa še ne pomeni, da smo lahko zadovoljni. V pričakovanju hitrejših in ustrežnejših storitev nas to lahko le malce potolaži.

Pred dnevi je ministrstvo za šolstvo objavilo seznam predmetov za zrelostne izpite

Kaj menijo maturanti o predmetih za letošnje mature

S povratkom z velikonočnih počitnic se je začela za dijake naših višjih srednjih šol zadnja, v mnogočem najpomembnejša »runda« letošnjega šolskega leta. V teh poslednjih dveh mesecih, ki jih še ločijo od poletnih počitnic, jih čakajo namreč šolske naloge, izpraševanja in ocenjevanja, ki bodo odločala o njihovem letošnjem šolskem uspehu. Med vsemi našimi višješolci so tačas gotovo še najbolj pod pritiskom dijaki zadnjih razredov: zanje bo šolsko leto trajalo dlje kot za druge, saj bodo morali po koncu pouka polagati še zaključne zrelostne izpite.

Na Tržaškem bo letos opravljalo maturo skupno 128 kandidatov, in sicer: 29 na znanstvenem liceju, 6 na klasičnem liceju, 40 na trgovskem tehničnem zavodu, 11 na oddelku za geometre, 27 na učiteljski in 15 na poklicnem zavodu za industrijo za obrt. K temu moramo dodati še 8 dijakin vzgojiteljske šole, ki bodo polagale usposobljenostne izpite.

Ministrstvo za šolstvo je letos izkoristilo velikonočne praznike, da je predhodno objavilo seznam predmetov za letošnje mature. Kandidati so imeli nekaj dni časa za premislek o maturi in o možnostih, ki jim jih nudijo posamezni izbrani predmeti. Ob povratku v šolske klopi so si včeraj izmenjali mnenja o predmetih; na nekaterih šolah so bili z izbiro ministrstva še kar zadovoljni, na drugih manj. Med včerajšnjim sprehodom po naših višjih srednjih šolah smo zbrali nekaj vtisov maturantov, iz katerih je mogoče že sedaj razbrati njihove poglede na maturo in njihova pričakovanja.

Na oddelku za geometre bodo letos prvič opravljali zrelostne izpite. Po mnenju profesorjev je razred matu-

rantov kar soliden. Dijaki sami niso imeli na razpolago nobene primerjave iz prejšnjih let, da bi lahko že ob začetku šolskega leta z dokajšnjo natančnostjo »predvideli« kakšne predmete bo ministrstvo izbralo za slovenski oddelek geometrov. »Ko smo izvedeli za predmete, smo si oddahnili«, je povedal eden od maturantov Aleksander Sosič. »Bali smo se namreč, da nam bo ministrstvo za pismeno nalogo določilo cenitve ali topografijo. Cenitve kot ustni predmet nam bolj ustrezajo, ker je v učbeniku teoretski del dobro obdelan, vaje pa so pomanjkljive. Škoda le, da je ministrstvo vključilo topografijo med ustne predmete. Če bi izbrali pravo, kot je obveljalo za italijanske šole, bi bilo to za nas

prava Amerika«, je zadovoljno zaključil Aleksander.

Na bližnjem poklicnem zavodu Stefan bo včeraj izvedeli za seznam predmetov za maturo. Na oddelku RTV bodo pisali nalogo v slovenščini in iz elektronike in elektrotehnike; pismeno bodo odgovarjali na vprašanja iz slovenščine, italijanščine, matematike in fizike. Na oddelku za kemijske operaterje prideta pismeno v poštev slovenščina in naloga iz kemijskih naprav in risanja, ustno pa slovenščina, italijanščina, matematika in fizikalna kemija z analizami.

Za dijake 5. RTV razreda izbira ni bila prav idealna. »Upali smo, da bomo pisali drugo nalogo iz fizike«, je pojasnil Branko Jankovič. »Fizika je bila zadnji dve leti vključena med pismene predmete. Tokrat očitno v tretjič ni šlo rado. Pismena naloga iz elektrike je prava neznanca: ne vemo, kaj bodo pisali iz Rima. Snov je zelo obsežna, vaje smo delali pretežno v prvih treh razredih, letos pa sploh nič. Glede ustnih predmetov ne bo večjih problemov; manjše preglednice bo mogoče delala le fizika zaradi novejših snovi.«

Njegova kolegica iz 5. razreda kemijskih operaterjev, Nataša Prašelj, meni, da bo matura precej trda. »Pri drugi pismeni nalogi (kemijske naprave in risanje) bo malo časa

za risbo, saj mora biti risba zelo natančna, ne le približna skica. Ustno nam bo trda predla predvsem z matematiko, pa tudi s fizikalno kemijo, ker je pri tem predmetu mnogo snovi: doslej smo iz tega predmeta napolnili že tri zvezke...«, je dejala.

Na trgovskem zavodu so zadovoljni z izbiro ministrstva. »Trgovinstvo« pismeno« smo kar pričakovali«, pravi Igor Meden. »Upali smo tudi na blagovnanstvo« ustno« namesto prava, a kljub temu je izbira v celoti dobra. Tudi predhodni začetek izpitov (17. junija namesto v začetku julija) je pozitiven: na maturo se namreč pripravljamo celo leto, ne le zadnji mesec.«

»Precej dobro« je maturitetne predmete ocenila tudi dijakinja 5. A razreda znanstvenega liceja Martina Grahunja. »Matematika kot drugi pismeni predmet je bila skoraj neizbežna, saj vztraja pri tem že kakih deset let. Tudi zgodovino ustno smo pričakovali, fiziko mogoče manj. Prav fizika bo verjetno povzročala nekaj težav, ker smo v razredu, razen častnih izjem, pri tem predmetu nekoliko slabši. S predčasnim začetkom matur bomo prikrajsani za 15 dni priprav: v prejšnjih letih se je marsikdo prav v tem času rešil.«

Na klasičnem liceju je predstavljala pravcato novost vključitev zgodovine umetnosti med ustne predmete.

»Izbira ministrstva me ni razočarala, ker mi zgodovina umetnosti ugaja«, je povedala Luisa Antonij. »Nekateri moji sošolci so bili presenečeni, ker so pričakovali ali matematiko ali fiziko. Druga naloga iz latinščine je malce presenečljiva: upali smo, da bo štirih letih med pismene predmete vključena spet grščina. Po objavi maturitetnih predmetov se zastavlja vsakič vprašanje: kaj pa sedaj z drugimi predmeti? V našem razredu je zanimanje tudi za druge predmete, na primer za znanstvene predmete in grščino, precejšnje, zato sklepam da bo potekal pouk po starem. Več pozornosti pa bo treba (tudi z referati) posvetiti seveda maturitetnim predmetom.«

Za oceno predmetov na učiteljski smo zaprosili edinega moškega kandidata, ki bo opravljati letošnje zrelostne izpite na tej šoli. »Naš razred je upal v matematiko pismeno, ker smo v latinščini šibkejši«, je povedal David Pulin. »Precej smo bili tudi razočarani z izbiro matematike za ustni predmet. Nekaterim matematika že ustreza, večini pa gotovo ne. Primernejši bi bil vsekakor prirodopis. Zaradi predčasnega začetka izpitov bomo morali že sedaj krepko začeti s študijem. Zmanjkalo nam bo namreč dva tedna za ponavljanje snovi, bomo pa zato prej opravili z maturo«, je zaključil David.

POJASNILA TRŽAŠKE OBČINSKE UPRAVE O PREUREJANJU BAZOVSE FOJBE

Dolinska občinska uprava je včeraj prejela pojasnila tržaške občine v zvezi s preurejanjem bazovske fojbe. Župan Richetti v težko dojemljivem slogu sporoča dolinskemu županu, da so se svojčas prekinjena dela ponovno

začela »upoštevajoč poziv ministrstva za kulturne dobrine po pospešitvi del in odgovora, ki ga je tržaška občina dala ministrstvu«. Gre za ureditev zelene površine, ki ne bo spreminjala značilnosti jusarskega zemljišča,

piše še tržaški župan, in obenem citira ministrski dekret, po katerem je 20-metrski pas okrog spomenika pod zaščito ministrstva za kulturne dobrine. Pri tem ne navaja nikakršne protokolarne številke ministrskega dopisa, prilaga pa kopijo preureditvene ga načrta, ki ga je nadzorništvo za kulturne dobrine odobrilo 26. marca letos.

Načrt je v primerjavi s prvotnim, ki je predvideval ureditev več kot enega hektarja gmajne okrog fojbe, zelo skrčen in kot rečeno omejen na dvajsetmetrski pas okrog spomeniške strukture.

Dolinska občinska uprava je svoje znano stališče o tem vprašanju zadnjič potrdila 27. marca letos, ko je ministrstvu za kulturne dobrine, ki jo je vabilo, naj ponovno pregleda svoje odločitve, poslala sledeče pismo (objavljamo ga v nekoliko skrčeni obliki):

»Upoštevač, da je struktura, ki pokriva brezno, poimenovano 'bazovska fojba', že dalj časa točka, kamor ljudje svobodno zahajajo in dostojen simbol kraja, ki je kot mnogi drugi v Evropi bil v središču sklepnih dogodkov druge svetovne vojne in zmagi protifašističnih in protinacističnih sil; upoštevač, da je bila dolinska občina v zadnjih letih pod instrumentalnim pritiskom sil, ki so hotele spremeniti sedanjí videz tega kraja... dolinska občinska uprava potrjuje svoje stališče o neumestnosti nadaljnjih del in vsekakor smatra, da je za dokončno oceno tega vprašanja pristojno ministrstvo, oz. kdor je zanj pooblaščen v smislu zakona.«

Drugo predavanje iz ciklusa »Trst 1945« Jugoslavija in Trst v letu 1945

V dvorani Tržaške trgovinske zbornice je bilo sinoči že drugo predavanje iz ciklusa »Trst 1945«, s katerim se je želela Narodna in študijska knjižnica vključiti v letošnje proslave 40. obletnice osvoboditve in istočasno prispevati k razmišljanju in diskusiji o problematiki Trsta pred 40 leti, ki je za mesto in njegovo prebivalstvo še danes zelo pereča in pomembna.

Predavatelj je bil tokrat prof. Dušan Nečak, docent za sodobno zgodovino na ljubljanski filozofski fakulteti, ki je svoje predavanje opredelil, kot je sam dejal, na jugoslovanske odnose do vprašanja Trsta in sicer v času od 12. junija 1945, ko je jugoslovanska vojska zapustila Trst do oktobra 1945, ko so se sestali predstavniki zavezniških sil in razpravljali o tem vprašanju. Bilo je to v času zaostrene hladne vojne, ko je postalo vprašanje Trsta takorekoč ključno vprašanje, ko so bili odnosi med Itali-

jo in Jugoslavijo zaostreni in je šele londonski memorandum, podpisan oktobra 1954 zaključil to najbolj vroče obdobje reševanja tega vprašanja. Seveda; je dejal predavatelj, tudi s tem memorandumom vprašanje ni bilo trajno rešeno.

Če pa gledamo vso to problematiko tudi iz manjšinskega vidika, je dejal, potem to vprašanje še danes ni rešeno. Lahko rečemo, je med drugim poudaril, da je bila prav odprta meja med obema državama tista, ki je prispevala k izboljšanju prijateljskih odnosov med Italijo in Jugoslavijo in ki je nudila možnost slovenski manjšini za tesnejšo povezavo z matično domovino, kot tudi italijanski manjšini v Jugoslaviji za koristno povezavo z Italijo in s tem tudi h krepitevi medsebojnega sožitja.

Svoje predavanje je obogatil s citiranjem številnih virov in podatkov o tem, kako si je Jugoslavija zamisljala rešitev vprašanja Trsta, kakšni so bili njeni predlogi glede mesta samega in glede njegovega pristanišča.

Predavanje torej, ki je zadelo prav v srž tematike, ki jo je želela NSK, kot organizator s ciklusom sprožiti in pravilno osvetliti. Da so udeleženci predavanje pravilno razumeli in da so bila predavateljeva izvajanja zanimiva, je pokazala diskusija, v kateri so želeli posamezniki dobiti še razne dodatne informacije, razlago, ali pa potrditev svojih izvajanj in mnenj.

Gosta je tudi tokrat predstavil in pozdravil predsednik NSK prof. Jože Pirjevec, ki je istočasno pozdravil tudi vse udeležence, med katerimi je bilo tudi tokrat veliko mladih.

Na sliki: prof. Nečak med predavanjem.

Danes seja deželnega sveta

Po velikonočnem premoru se danes spet sestane deželni svet Furlanije - Julijske krajine. Dnevni red predvideva razpravo o zakonskem osnutku, ki zadeva deželni načrt o prometnih infrastrukturah. Predvidena je tudi razprava o dejavnosti deželnega ustanove za razvoj kmetijstva (ERSA). Področni načrt za gradbeništvo je tretji argument, o katerem se bo izrekel deželni svet. Ta točka je povezana z zakonskim predlogom KPI.

Drevi koncert zbora Collegium musicum

V Kulturnem domu v Trstu bo drevi ob 20. uri koncert ženskega pevskega zbora Collegium musicum iz Beograda, ki ga vodi Darinka Matič-Marović.

Zbor, ki je bil ustanovljen leta 1971, spada med najboljše tovrstne jugoslovanske zборе ter uživa velik ugled tudi v mednarodnem merilu. Nastopali so v različnih evropskih državah, pa tudi v Ameriki in nekaterih azijskih državah. Večkrat je sodeloval na mednarodnem festivalu v Arezzu, kjer je prejel tudi prvo nagrado v polji fonski glasbi, številna priznanja in nagrade pa je prejel tudi na tekmovanju v Angliji, Nemčiji, leta 1980 tudi na tekmovanju pevskih zborov Seghizzi v Gorici. Njegov glasbeni repertoar je zelo obsežen ter gre od skladb skladateljev 16. in 17. stoletja do najmodernejših glasbenih stvaritev na področju zborovskega petja. Na nocojšnjem večeru se bo predstavil med drugimi s skladbami Britna, Capleta, ter skladbami jugoslovanskih glasbenikov Tajčevića, Mokranjca, Proševa, Nikolovskega, Golemoviča, Berdoviča in Kostića

Izsledki treh tržaških strokovnjakov o elektromagnetnem žarčenju pri Ferlugih

Kot smo že poročali pred dnevi, je tržaški pretor Morvay prejel konec marca poročilo o posledicah elektromagnetnega žarčenja pri Ferlugih. Naj spomnimo, da je okrog 60 vaščanov že pred dvema letoma vložilo pritožbo nad škodljivostjo, ki jo povzroča prevelika koncentracija radijskih in televizijskih anten. Poročilo, ki so ga podpisali prof. Gobatto v imenu Inštituta za medicinsko delo, prof. Carli kot univerzitetni docent za merjenje elektromagnetnih polj in dr. Botteghelli v svojstvu odgovornega za higieno in zdravstvo pri KZE, je izredno obširno in razčlenjeno v dve osnovni poglavji: rezultati fizičnih merjenj in izsledki zdravstvenih pregledov na 27 domačinih, ki so se prstovoljno javili.

Ekipa izvedencev prof. Carlja je merjenje količine elektromagnetnega valovanja opravila za kontrolo tudi na griču pri Škorljih in pri Lovcu. Ugotovila je, da je koncentracija valov pri Ferlugih pomembno višja kot na kontrolnih področjih, kjer so zabeležili od 10 do 100 krat nižje vrednosti. (Pri Ferlugih so napravile največ 100 uW na kv. cm, srednja vrednost pa se suka med 10-20 uW, vedno na kv. centimeter.)

Dr. Gobatto v svojih zaključkih ugotavlja, da so bolezenski znaki, ki so jih navajali Ferlugovci, iste vrste in predvsem živčne narave. Kemični in laboratorijske analize o delovanju telesnih funkcij niso pokazale posebnih odstopanj od norme, ne velja pa isto za delovanje hormonov in vegetativnega živčenja. Natančne-

je: v zvezi z izločanjem hormonov so zdravniki ugotovili težnjo k pospešenemu delovanju, predvsem na osi hipofiza - nadledvična žleza. Te spremembe so sicer minimalne in po njihovi oceni klinično nezaskrbljivo. Pomembnejše pa so spremembe v nevro-vegetativnem sistemu (del živčevja, ki uravnava od volje neodvisne telesne dejavnosti, kot n.p.r. srčni utrip, prekrvavitve, izločanje žlez). Le-te so najbolj pogoste v obliki povečane napetosti v parasimpatičnem sistemu. Običajni znaki, kot so nespečnost, nenormalno hitra utrujenost, splošna manjša storilnost, večja razdražljivost, so zdravniki ugotovili pri 40 odst. pregledanih oseb, kar je čez tržaško in vsedrjavno normo. Prof. Gobatto še ugotavlja — in to je bistveni zaključek poročila — da »biološke posledice teh sprememb niso klinično pomembne, vsekakor pa so negativen dejavnik za dobro počutje.

Kaj misli sedaj ukreniti pretor Morvay? Kot nam je včeraj povedal, bo sodno-zdravstveno tolmačenje »zdravja«, »dobrega počutja« in »boleznih« moral poglobiti in šele nato odločiti, če antene prepovedati ali arhivirati zadevo. Sam pa je opozoril na upravno plat, ki ni pogojena od sodstva: dr. Botteghelli bi kot vodja higienko-zdravstvene službe imel dovolj razlogov, da prepove postavljanje novih radio-televizijskih anten. Od politične volje upraviteljev, tako meni pretor, je prav tako odvisno, če tržaška občina ukaže obstoječe antene premestiti na drugo mesto, daleč od vasi. (nf)

Važno za razlaščenje dolinske občine

Tehniki podjetja Palmieri, ki gradi traso avtoceste med Tovarno velikih motorjev in Lonjerjem, bodo v petek, 12. aprila, opravili vrsto izvidov na razlaščenih zemljiških dolinski občine z namenom, da oceni stanje na teh zemljiščih, potem ko so na njih že speljali avtocestno traso. Pri teh izvidih morajo biti obvezno prisotni lastniki zemljišč.

Kmečka zveza nam je posredovala seznam lastnikov s katastrsko številko parcele in z uro, ko bodo tehniški gradbenega podjetja opravili izvid.

Prizadeti lastniki so: Nicolò Kosmac (Vesna Kosmac in Zivec) (katastrska številka 826, ob 9. uri), Pietro Pettaros (Mario Pettarosso) (k. št. 97, ob 9.30), Capparita (k. št. 95, ob 10. uri), Oscarre Zeriali (k. št. 93, ob 10.30), Stanislao, Vittoria in Marcella Petaros (k. št. 92, ob 11. uri), Mario Kosmac (k. št. 83/2, ob 11.30), Giordano Zahar (k. št. 81, 89 in 90/1, ob 14. uri), Mario, Primavera, Vita in Diodato Kosmac (k. št. 90/2, ob 14.30), Carlo Pavlic (k. št. 85, ob 15. uri), Speranza Pregarc (k. št. 59/2, ob 15.30), Biagio Pettaros (k. št. 357, ob 16. uri), Miriam Pecchiari (k. št. 356, ob 16.30), Rimsko katoliška cerkev Draga (k. št. 351, ob 17. uri). Imena prizadetih smo napisali kot so uradno navedena na zemljiških knjigah.

Izvidom bosta prisostvovala predstavnik in geometer Kmečke zveze. Lastniki so naprošeni, da se predstavijo na zemljišču četrť ure pred napovedano uro.

Prispevki za proslavo 40. obletnice obnovitve slovenskih šol v Italiji

Za proslavo 40-letnice obnovitve slovenskih šol v Italiji so prispevali: Drago Sedmak 30.000; Miloš Peric 5.000; Učenci ILA raz. šole S. Kosovel 75.500; Ivan Benčina 30.000; dijaki IV. A DTTZ Ž. Zois 15.500; učno osebje DTTZ Ž. Zois 295.000; učno in neučno osebje liceja F. Prešeren 410.000; H. DTTZ Ž. Zois 295.000; dijaki DTTZ Ž. Zois: II. A 91.000; III. A 70.000; V. A lena Sosič 40.000; dijaki DTTZ Ž. Zois: II. C 60.000; II. B 130.000; I. C 110.000; dijaki NSS I. Gruden 578.500; prof. zbor, učno, neučno osebje ter predstavniki staršev 330.000; DTTZ Geome-rica — učno-neučno osebje 110.000; Kristjan Jakominič 5.000; DTTZ geome-rica II. razred 60.000; drž. srednja šola I. Cankar dijaki, učno in neučno o-sebje 1.068.000; strokovni zavod J. Stefan: neučno osebje 140.000; učno oseb-je 280.000; I. A RTV 10.000; I. B RTV 69.500; II. RTV 40.000; V. RTV 25.000; III. OM 15.000; III. OM 40.000; III. KO 74.000; dijaki DTTZ Ž. Zois: V. B 50.000; I. A 86.500; I. B 125.000; III. B 20.000; skupno 4.526.500 lir.

mala črna kronika

Pridržana prognoza za priletno žensko

S pridržano prognozo se na nevrokirurškem oddelku katinarske bolnišnice zdravi Aristea Gentili, 68 let, iz Trsta, Ul. dell'Istria 40. Zdravniki sumijo na zlom lobanjskega dna, poleg tega pa je Gentilijeva izgubila spomin. Nesreča se je zgodila včeraj na Ulicí Carducci ob 17.30, ko je Gentilijeva pri rdečem semaforju prečkala cesto pri prehodu s Trgom Goldoni. Mimo je takrat pripeljal avtobus št. 19, ki je žensko zbil z desnim bokom. Avtobus je vozil Roberto Pacini, 29 let, iz Trsta, Ul. Carpineto 8/1.

Zaradi rop a aretiran jugoslovanski državlján

Včeraj ob 16. uri so agenti letečega oddelka na obali Grumula opazili mladeniča, ki je ustrezal opisu napadalca, ki je prejšnji večer na Trgu Cavana iztrgal torbico Giuseppini Piziga. V torbici so bili vsi dokumenti in približno 1 milijon lir. Ko je mladenič opazil agente, je začel bežati, vendar so ga policisti kmalu dohiteli in zadržali. Ugotovljeno je bilo, da gre za jugoslovanskega državljana Zorana Gajina, 22 let, ki je takoj priznal rop na Trgu Cavana in agente tudi odpeljal na mesto, kjer je skrtil torbico. Gajina so aretirali in mu zaplenili 852.000 lir, kvarčno uro in sončna očala. Denar in torbico so vrnili oškodovanki, Gajina pa zaprli pod ob-

tožbo rop in lažnega predstavljanja za policijskega funkcionarja, poleg tega pa je bil pred časom proti nje-mu že izrečen ukrep izгона iz Italije.

Ročna bomba na avtobusni postaji

Včeraj popoldne so na avtobusni postaji avtobusa št. 11 na križišču Ulice Rossetti in Ulice Dei Porta našli ročno bombo vrste »ananas«. O bombi je bila policija obveščena z anonimnim telefonskim klicem. Agenti so bombo našli v plastični vrečki in jo nato izročili izvedencem, ki so jo aktivirali.

Poskus posilstva v domu ostarelih?

V torek zvečer okrog 23. ure naj bi v domu za ostarele v devinsko-nabrežinski občini prišlo do poskusa posilstva. Dogodek je prijavila 81-letna ženska, kateri naj bi skušal storiti silo moški, rojen leta 1911. Proti moškemu je bila vložena sodna prijava, žensko pa so odpeljali v bolnišnico na podrobnejši pregled.

Motorist trčil v osebni avto

Na nevrokirurškem oddelku bolnišnice na Katinari je na časnem opazovanju motorist Claudio Sancin, 44 let, trgovec iz Trsta, Ulica Carpineto 8/2. Sancin je utrpel poškodbe po

glavi, verjetno pa ima zlomljeno tudi desno nogo na več mestih. Okreval bo v 30 dneh. Do nesreče je prišlo včeraj ob 16. uri, ko je Sancin s svojim motorjem vozil po Drevoredu D'Annunzio, na vogalu z Ulico Limitaneo pa se je zaletel v osebni avtomobil Renault, ki ga je pred njim vozil Michele Lemma, 53 let, iz Trsta, Ulica Crisciani 12.

Nesreča motorista

Včeraj ob 12.30 so z Rdečim križem prepeljali v katinarsko bolnišnico 18-letnega Marca Bergama, iz Ulice Scomparini 27. Domnevajo, da ima zlomljen nos in desno roko ter bo ozdravel v 20 dneh. Bergamo se je s svojim motorjem honda v križišču Ulice Rossetti in Revoltella zaletel v osebni avtomobil fiat 128, ki ga je vozil 20 letni Gianni Bonifacio

Direkcija Ireta izreka iskreno sozaluje svojemu uslužbencu Eziju Ciacchiju ob težki izgubi soproge.

Ob izgubi drage matere Angele izreka iskreno sozaluje svojemu uslužbencu Pinu Rojcu

direkcija Ireta

gledališča

SSG
SSG v Trstu gostuje z Linhartovo veseloigro »Ta veseli dan ali Matiček se ženi« še jutri, 12. t. m., v SNG - Drami v Mariboru.

PRIMORSKO DRAMSKO GLEDALIŠČE
Danes, 11. aprila, ob 19.30: M. Frayn »Hrup za odrom«. Predstava v Drami SNG v Ljubljani.
Jutri, 12. aprila, ob 19.30: M. Frayn »Hrup za odrom«. Predstava v Drami SNG v Ljubljani.
Jutri, 12. aprila, ob 19. uri: F. X. Kroetz »Ne krop ne voda«. Gostovanje PDG v gledališki dvorani v Solkanu.

VERDI
Jutri, 12. aprila, ob 20. uri (red F/B) četrti predstava Verdijeve opere »Macbeth«. Dirigent Pinchas Steinberg. Režiser Carlo Maestrini.
Nastopajo Ghena Dimitrova, Piero Cappuccilli, Juan Pons in Mara Zampieri.

ROSSETTI
Do 14. t. m. ob 20.30, izven abonmaja, Venetoteatro predstavlja Giorgia Albertazzija v delu P. Corneilleja »Il Cide«. Režija Giorgio Albertazzi.
V soboto, 13. t. m., od 16. uri (izven abonmaja) »Giro del teatro in 120 minut« Giorgia Albertazzija. Režija Nick Brandon.
Od 16. do 28. t. m. bo skupina Cooperativa Teatro Mobile, ki jo vodi G. Bozetti, predstavila delo T. S. Eliota »Assassinio nella cattedrale«. Režiser: G. Patroni Griffi. V abonmaju odrezek št. 9.

CANKARJEV DOM - LJUBLJANA Velika dvorana
Jutri, 12. aprila, ob 20. uri: Simfonični orkester Slovenske filharmonije.
Mala dvorana
Danes, 11. t. m., ob 20. uri: Rezervirano za projekcijo filma.
V ponedeljek, 15. t. m., ob 19.00: Avtorski večer Miše Čoha. Kratki filmi.
Srednja dvorana
Še jutri, 12. aprila: H. W. Hemze »Palček«, mladinska opera.
Okrogla dvorana
Jutri, 12. aprila, ob 22. uri: Ruzante »Mušica«, renesančna komedija. Izvaja pozorišče »Dvorišče« - Beograd.

Velika dvorana Slovenske filharmonije
V soboto, 13. t. m., ob 19.30: Beethovenov komorni ciklus. Izvajajo člani in gostje ansambla Camerata slovenica.

koncerti

SOCIETA' DEI CONCERTI — TRŽAŠKO KONCERTNO DRUŠTVO
V ponedeljek, 15. t. m., ob 20.30 v gledališču Rossetti bo nastopila skupina »Quartetto d'archi Accademica«.

kino

- Ariston Danes zaprto.
- Eden 15.30 — 22.10 »Una donna, un cavallo«. Prepovedan mladini pod 18. letom.
- Fenice 17.00 — 22.00 »Urla del silenzio«.
- Excelsior 17.00 — 22.15 »Innamorarsi«. Robert De Niro, Meryl Streep.
- Nazionale Dvorana št. 1 15.40, 18.30 in 21.30 »Amadeus«. Za vsakogar.
- Dvorana št. 2 15.30 — 22.00 »Caldi sospiri erotici«. Prepovedan mladini pod 18. letom.
- Dvorana št. 3 15.30 — 22.00 »Dominatore«. Za vsakogar.
- Mignon 16.00 — 22.00 »La bella addormentata nel bosco«. Risanka.
- Grattacielo 16.30 — 22.00 »2010 l'anno del contatto«.
- Aurora 16.30 — 22.00 »Ghostbusters«.
- Capitol 16.30 — 22.00 »Lui è peggio di me«. R. Pozzetto, A. Celentano.
- Vittorio Veneto 16.00 — 22.00 »La governante svedese«. Prepovedan mladini pod 18. letom.
- Lumiere 15.30 — 21.30 »Dongiovanni«.
- Alcione 16.30 — 22.00 »Monti Piton, il senso della vita«.
- Radio 15.30 — 21.30 »Les Mignonnes«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

GLASBENA MATICA TRST

Sezona 1984/85
9. abonmajski koncert

DANES, 11. aprila, ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu

ŽENSKI PEVSKI ZBOR COLLEGIUM MUSICUM

IZ BEOGRADA

Dirigent:

DARINKA MATIČ - MAROVIĆ

Prodaja vstopnic na GM in eno uro pred pričetkom koncerta.

Prireditve in sporočila kulturnih društev in organizacij

KD Rovte - Kolonkovec vabi na proslavo 40. obletnice osvoboditve, ki bo 13. t. m. ob 20.30 v društvenih prostorih. Program: nastop ženskega pevskega zbora I. Grbec, recitacije in govor.

PD Slovenec Boršt - Zabržec vabi 14. t. m. ob 17. uri v gledališče F. Prešeren v Boljuncu na revijo otroških pevskih zborov »Veselo zapojmo«.

KASTA vabi na filmski večer z Aljošo Žerjalom na temo »Pozabljeni filmi«, ki bo jutri, 12. aprila, ob 20. uri v Gregorčičevi dvorani.

KD Primorsko - Mačkolje se priporoča izletnikom za Brione, da se zberejo v nedeljo, 14. t. m., ob 7.30 (točno!) na jugoslovanski strani mejnega prehoda na Skofijah.

SKD Tabor Opčine - Prosvetni dom. V soboto, 13. t. m., ob 20.30 po premiera F. M. Dostojevski »KROTKO DEKLE«. Odrska priredba Drago Gorup. V nedeljo, 14. t. m., ob 17. uri pa bo ponovitev.

KD F. Prešeren - Boljunc priredi jutri, 12. aprila, ob 20.30 v gledališču F. Prešeren gostovanje dramske skupine SKD Tabor z Opčine s fantazijo v dveh delih Josipa Tavčarja »Pekel je vendar pekel«. Režija Drago Gorup.

KD F. Venturini - Domjo priredi v soboto, 13. t. m., ob 20.30 v Kulturnem centru A. Ukmar - Miro pri Domju koncert Godalnega kvarteta Glasbene matice. Nastopajo: Žarko Hrvatič - violina, Aleksandra Pertot - violina, Pavel Ota - viola in Peter Filipičič - čelo. Spored: W. A. Mozart in A. Dvoržak.

KD Rovte - Kolonkovec sporoča, da se bo vršil tečaj kroja in šivanja, ki ga vodi Adrijana Regent. Vpisovanje na tel. 040/225-322 ali 813-152.

ZVEZA SLOVENSkih KULTURNIH DRUŠTEV ZDRUŽENJE PEVSKIH ZBOROV PRIMORSKE

KULTURNO DRUŠTVO LIPA

Primorska poje

v soboto, 13. t. m., ob 20.30 v kinodvorani v BAZOVICI

Nastopajo: zbor Topničar (Trnovo), ženski Tabor (Opčine), moški J. P. Vojko (Dvori nad Izolo), oktet Javor (Pivka), moški K. Pahor (Piran) in mešani Rupa - Peč.

FILMSKI VEČER

Z ALJOŠO ŽERJALOM

POZABLJENI FILMI

ki bo jutri, 12. aprila, ob 20. uri v Gregorčičevi dvorani.

TPPZ

»P. TOMAŽIČ«

= Jutri, 12. aprila, ob 20.30 generalka za nastop na Pivki v Domu JNA.

= V soboto, 13. aprila, ob 16.00 odhod avtobusov z mejnega prehoda Pesek na jugoslovanski strani.

Bodite točni in ne pozabite dokumentov!

razna obvestila

V ponedeljek, 15. t. m., ob 20.30 bo v prostorih Društva slovenskih izobražencev v Donizettijevi ulici 3 podelitev letošnje nagrade »Vstajenje« Saši Martelancu za knjigo novel »Melodijae«.

Tržaški pokrajinski odbor VZPI-ANPI organizira v sklopu proslav 40. obletnice osvoboditve »SREČANJE ŽENSK OD-PORNISTVA IN NJIHOVIH DRUŽIN« v soboto, 13. t. m., ob 19. uri pri Dispral pri Domju. Vstopnice so na razpolago na sekcijah VZPI in na sedežu pokrajinskega odbora ob ponedeljkih, sredi in petkih.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

NATEČAJA PRIMORSKEGA DNEVNIKA

»Primorski dnevnik« praznuje letos svojo štiridesetletnico, ki sovpada z obletnico osvoboditve. Ob tej priložnosti želi proslaviti oba jubileja. Zato Primorski dnevnik razpisuje dva natečaja: likovni za učence osnovnih šol in dijake srednjih šol, za dijake višjih srednjih šol pa literarni natečaj. Natečaja sta na temo:

Ob štiridesetletnici osvoboditve in izhajanja Primorskega dnevnika, glasnika Slovencev v Italiji

Sožitje in naša prihodnost

Likovne izdelke, oziroma literarne prispevke, je treba dostaviti uredništvu do 30. aprila. Izid natečaja bomo razglasili na svečani proslavi obletnice, najboljši prispevke bomo objavili v jubilejni številki dnevnika.

Natečaj Društva Slovencev miljske občine

Društvo Slovencev miljske občine razpisuje natečaj med učenci in dijaki iz miljske občine na temo:

»ZNAČILNI SPOMENIKI PRETEKLOSTI V NAŠIH KRAJIH«

pri katerem naj učenci in dijaki opišejo in po možnosti tudi narišejo kako značilnost svojega kraja, ki je starejšega nastanka in priča o skrbi in trudu naših ljudi v preteklosti, da si zagotovijo nujne življenjske razmere, kot so: stara poslopja z značilnimi oblikami (loki, stopnišča, ognjišča, krušne peči, hleve in kleti) tudi če so zapuščen in razpadla, vodnjake, studence, obzidana dvorišča z vzhodom in notranjim razporedom poslopij, ograjene vrtove, terasaste njive na strmih pobočjih s stezami in potmi, ki so do njih vodile, hiške za zavetje v oddaljenih njivah in poljih.

Natečaja se lahko udeležijo vsi učenci in dijaki od 3. razreda osnovne šole naprej, z risbico in naslovom ter navedbo kraja, pa tudi učenci 1. in 2. razreda osnovne šole.

PRAVILNIK:

- 1) Pismeni izdelek in risbo izdelava posameznik ali pa skupina iste starostne dobe.
- 2) Pismeni izdelek ali risba naj bi prikazal enega ali največ dva taka predmeta, njegovo praktično rabo, dobo nastanka, približne mere, kraj, v katerem se nahaja, kako je zgrajen in s katerim materialom, če je na njem kak napis letnice ali začetnice in ostale značilnosti.

- 3) Izdelke naj izročijo učenci svojemu razredniku ali njihovi starši tajniku Društva, ki je na sedežu Društva vsak petek od 19. do 21. ure, ali kateremu koli zastopniku Društva.
- 4) Rok za izročitev zapade v petek, 31. maja 1985, ob 21. uri.
- 5) Komisija za ocenjevanje izdelkov se bo sestala v prvem sklicanju ob 21. uri 31. maja t.l. ter bo sestavljena iz sledečih oseb: zastopnik Društva, zastopnik učiteljev, zastopnik staršev, po en zastopnik mladinskih listov Galeb in Pastirček ter po en zastopnik ostalih ustanov pod predsedstvom zastopnika Društva.
- 6) Razglasitev in nagrajevanje izdelkov, po treh najboljših iz 1. in 2. raz. osnovne šole, treh najboljših iz 3., 4. in 5. raz. osnovne šole ter treh najboljših izmed dijakov srednjih šol, bo na vsakoletni VESELICI, predvideni za soboto, 8. junija t.l.
- 7) Nagrajene izdelke bo Društvo poslalo v objavo mladinskima listoma in ostalemu slovenskemu tisku Primorske to in onstran meje.
- 8) Pritožbe zoper sklepe komisije naj prizadeti izroči zastopniku Društva vsak petek od 19. do 21. ure na sedežu Društva, da bodo upoštevane pri naslednjih natečajih.
- 9) Morebitne nasvete, pripombe in predloge bo Društvo s hvaležnostjo sprejelo in upoštevalo prav zaradi tega, ker je namen tega natečaja in Društva samega, da izboljša in okrepi svoje delovanje v povezanosti vseh tukajšnjih Slovencev.

razstave

V umetnostni galeriji »Caffè Carlini« v Miljah bo od 15. t. m. do 4. maja razstavljal slikar Guido Antoni. Otvoritev bo 15. t. m. ob 18. uri.

V galeriji Rettori Tribbio 2 bodo v soboto, 13. t. m., ob 18. uri odprli razstavo petih tržaških slikarjev, in sicer Steidlerja, Moretija, Stocce, Famaja in Savinija. Razstava bo odprta do 26. aprila.

V Peterlinovi dvorani v Donizettijevi ulici 3 bo v ponedeljek, 15. t. m., ob 19.30 otvoritev razstave slikarke Veselke Sorli - Puc iz Ljubljane. Ogled razstave ob delavnikih od 18. do 20. ure.

mali oglasi

PRODAM nezazidljiv teren. Tel. na št. 040/228-390.

KUPIM 450 strešnikov: širina 19 cm, dolžina 45 cm, tudi malo večje. Tel. na št. 226-518 popoldne.

INSTRUKCIJE iz matematike nudi izkušeni inštruktor. Informacije po tel. 003865/21972.

PRODAM FIAT 500. Tel. 040/226-614. PRODAM traktor ford 3000 in gosničar fiat 335. Tel. 0481/84741.

NIZJESOLCEM in VISJESOLCEM nudim lekcije po dogovoru. Tel. na št. 040/213-940 po 14. uri.

MILAN KRALJIČ je odprl osmice v Prebenegu. Toči pristno domačo kapljico.

OSMICO je odprl Stanislav Novak v Mačkoljah - Križpot.

OSMICO ima Frandoli, Slivno 25.

OSMICO je odprl Alojz Milič - Repen 49. Toči teran in belo vino.

NAD ROJANOM, z lepim razgledom na morje prodam 950 kv. m nezazidljivega zemljišča in 2.500 kv. m gozda. Pismene ponudbe na Oglasni oddelk Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6 - 34137 Trst, pod šifro »Rojan«.

ODDAM V NAJEM v Križu čistilnico - sprejemnico oz. likalnico, resno namenjeni osebi po zelo ugodni ceni. Izvežbanje ni nujno. Tel. 040/912-741 in 200-617.

PRODAM trombon blessing, nov z jantvom. Tel. 040/281-330.

PRODAM skoraj novo plinsko peč za centralno kurjavo, 3000 kalorij, 15 m izdelane železne ograje in vhodna vrata. Tel. ob uradnih urah na št. 040/43713.

KOKOSEREJA KRALJIČ, Prebeneg 85, tel. št. 040/231-846, prodaja po ugodni ceni humus OK.

KRZNA — JOPE — NAŠITKI

PELLICCERIA CERVO

Trst, Drev. XX. septembra 16
Telefon: 796-301

PELLICCERIA ALBERTI

Ulica delle Torri 2

Priporočeni trgovini za vaše nakupe

darovi in prispevki

V počastitev spomina pok. Nina Posege in Ane Rebula daruje Avguštino Čok 10.000 lir za Skupnost družina Opčine.

Namesto cvetja na grob pok. Ane Rebula daruje družina Žerjal 10.000 lir za KD Lonjer - Katinara.

Ob 6. obletnici smrti drage Valerije darujeta Marija in Ilde 50.000 lir za vzdrževanje Doma A. Sirk v Križu.

Namesto cvetja na grob pok. Nina Posege darujeta Marija in Lavrenc Žerjal 30.000 lir za Kulturni dom v Lonjerju.

Ob 4. obletnici smrti pok. brata Angela Žerjala darujeta sestra Marija in Slava 10.000 lir za Združenje aktivistov na Tržaškem ozemlju.

Namesto cvetja na grob sestrične Marije Cibic daruje Emil Lukša 20.000 lir za Kulturni dom Prosek - Kontovel.

V spomin na Marijo Štoka - Čuk darujeta Marica in Neva 20.000 lir za Godbeno društvo Prosek.

Ob 21. obletnici smrti Stojana Lipanje darujeta družini Lipanje in Cijak 20.000 lir za Skupnost družina Opčine.

V spomin na Danico Petaros por. Pavlič darujeta Sonja in Marjan Kosmač 10.000 lir za sekcijo VZPI-ANPI Boršt - Zabržec.

V spomin na Danico Pavlič darujeta Zofka in Anton Černek 10.000 lir za sekcijo VZPI-ANPI Boršt - Zabržec.

Darujte v sklad Mitje Čuka

PREPROGE

PRESITE ODEJE

PERNICE

RAZNO BLAGO ZA STANOVANJE

VELIKA ZNIŽANA

PRODAJA

ITALPLAST
Trg Ospedale 7 - TRST
tel. 79 59 19

POPUSTI!!!

POPUSTI!!!

POPUSTI!!!

Obv. občini 10. 1. 1985

ženska in njena stvarnost

Nasveti za ženske ki hočejo uspeti

O ženskem zaposlovanju smo veliko pisali tudi v tej rubriki, ker je pač temeljno vprašanje za uveljavitev ženske kot enakopravne članice družbe. Nanj pa smo gledali predvsem iz zornega kota objektivnih težav, na kateri naletj vsaka posameznica, ko skuša vstopiti v svet proizvodnje (kot mu še vedno nekoliko retorično pravimo) in ko skuša uskladiti številne naloge, ki ji po »naravni funkciji« prispadajo. Veliko manj smo pisali o subjektivnem ženskem vidiku, o notranjih težavah, ki jih mora premagovati ženska, če se hoče uveljaviti na delovnem mestu, oziroma, če skuša uveljaviti svoje poglede. Dejali smo, kot vsi ostali, ki se posvečajo tej problematiki, da se ženska še vedno mora odpravljati svoji ženskosti na račun delovne uspešnosti, oziroma, da je prisiljena v boleče izbire. Skratka postavljena je pred dilemo ali naj bo »ženska« ali naj bo »uspešna«.

Temu aspektu problema s posebnim poudarkom na uspešnosti so se najbolj temeljito posvetili v Združenih državah Amerike, kjer je itak uspešnost na delovnem mestu že dolgo med najpomembnejšimi vrednotami, če že ni vodilna. Sicer pa so ženske tudi drugod že zavrgle tezo, ki je bila posebej priljubljena med »zgodovinskimi feministkami«, da sta si žensko bistvo in uspeh v poklicu daleč narazen. Takšne trditve pa je pogojevalo dejstvo, da se je morala ženska odpravljati tistemu, kar opisno lahko označimo za »žensko naravo«, če je hoteli uspeti na zahtevnejših delovnih mestih. Bolj cinično bi lahko rekli, da je morala sprejeti pravila igre, ki so bila grobo moško in mashiistično obarvana. Medtem pa je tudi v Italiji zrasla generacija žensk, ki je hotela združiti »nezdružljivo« in ji je, vsaj kar zadeva kariero, nedvomno uspelo. Gre za skupino menažerk in »poklicnih uspešnih«, ki se združujejo v posebno zvezo »Ženske v karieri« (Donne in carriera) in ki imajo o ženskem doprinosu na delovnem mestu in o vlogi ženske v družbi zelo jasne in odločne poglede. Seveda jih merijo na osnovi osebnega uspeha, ne pa na osnovi uveljavitev splošnih pravic. Dejstvo pa je, da je njihov primer, skupka posameznice in tudi zveze, zgled za vse ženske, ki jim poklic veliko pomeni. Tudi, ker se s tem vprašanjem soočajo na teoretski ravni.

Tako so marca v Milanu priredile dvodnevni posvet o »Ženski in nagmetu: vprašanje kulture«. Udeležilo se ga je precejšnje število predstavnic zahodnoevropskih držav in tudi ZDA. Glavna misel, ki je izšla, je bila pravzaprav zahteva in sicer, kako bi se moral spremeniti način dela v posameznih podjetjih, da bi »prijavljali« vsaj nekatere ženske karakteristike in kako bi se morala ženskimi potrebami prilagoditi cela vrsta uslug (banke, šola itd.), da bi lahko ženske res nemoteno delale.

Ta proces je seveda zelo zapleten, dolgoročen, značilno pa je, da so na posvetu »uspešnice« udeleženke odločno poudarile zahtevo, da se mora »ostali svet« začeti prilagoditi ženskam in ne obratno. Zelo zanimiv in »notranje ženske« obarvan pa je bil re-

ferat ameriške psihologinje Janice La Rouche's, ki je sestavila nekakšen priručnik za ženske, ki hočejo na delu uspeti pa jim to preprečujejo notranje stiske.

O tem vprašanju je ameriška psihologinja, ki je pravzaprav iznašla tudi nov poklic, saj je psihološki svetnik za zaposlene ženske, tudi napisala knjigo z naslovom »Strategies for Women at Work« (Strategije za ženske na delovnem mestu). V knjigi je strnila nasvete, kako premagati »notranje zapore«, preko katerih grede ženske zelo težko. Do spoznanj je prišla med svojo delovno prakso, v kateri se dejansko prepletajo prijemi psihološkega traininga za strokovno usposabljanje, feminističnega notranjega »spravevanja« in pa klasične psihološke analize.

Janice La Rouche's je ugotovila, da ženske na delovnem mestu vsak dan trčijo v vidne in manj vidne ovire. Označila jih je za zapore in jih razdelila v 23 vrst. Golo naštevaje s skopo oznako verjetno ne bo do potankosti pojasnilo misli ameriške psihologinje, vendar pa gre za tako zanimiva spoznanja, da je vredno poskusiti.

Ženske gledajo na svet z vidika »morale« in tudi ostale ocenjujejo z vidika človeških vrednot, ki niso vedno v skladu z zahtevami delovnega mesta. Kot druga jih bremeni zapora »nedolžnosti« (preveč so odkrite), nakar so prepoštene (zanesejo se in ne preverjajo informacij). Tudi preprične so in včasih si prevzamejo delo drugih (ne pa odgovornosti), nadalje ne spoznajo »pravil igre« (izpostavijo se) ter se navadno ne cenijo dovolj. Vedno občutijo »nelagodje« do nadrejenih ali vplivnih oseb (to se seveda kaže v različnih oblikah), tudi do »odvisnosti« nimajo še razčiščenih odnosov.

Kolesa zgodovine so žensko naučile »čakanja« (nimajo iniciative), »nemohčnosti« (ne znajo se zoperstaviti morebitnim neuspehom). Na delovni ambient gledajo kot na neko družinsko okolje, v katerem igrajo vlogo »pomožnega osebjaka«, zato so tudi skromne. Med tveganjem in gotovostjo se odločajo za varnejšo varianto. So marljive, toda ne znajo vedno uveljaviti svojih sposobnosti, predvsem ker so pre malo agresivne in včasih preveč pikolovske ter končno sodijo, da so nekatere obveznosti (na primer srečanja, večerje) izguba časa. Tudi premalo kompetitivne in bojevite so ter se v vsaki zadevi tudi čustveno močno angažirajo. Seveda so podvržene dvojnemu delu in se zaradi ostrih odnosov, ki vladajo v svetu produkcije, marsikatera raje vrne domov. In kot zadnja, 23. zapora, še težnja žensk, da bi jih povsod imeli radi, kar seveda ni vedno mogoče. Ženska, ki se hoče poklicno uveljaviti, mora spoznati lastne »zapore« in jih premagati, pravi Janice La Rouche's, predvsem pa mora imeti z zunanjim svetom »pozitiven odnos« (assertiveness). To pa naj bi pomenilo, da ga ne sme ne naskakovati, ne se mu podrežati, temveč mu mirno in odločno postavljati svoje zahteve. Recepta ni težko razumeti, težje ga je izvajati. (bip)

Novi »Al paradise«

V soboto bo stekla nova serija zabavnoglasbenih oddaj »Al paradise«, ki bo na sporedu ob 20.30 po prvi TV mreži. Kot običajno bo imel glavno besedo Oreste Lionello ob njem pa bodo med drugimi nastopale tudi šarmantne »show-girls« Livia Romano, Anne Lee in Bonnie Bianco

radiotelevizija

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

- Prvi kanal**
- 10.00 Teletideo - poskusni program
  - 11.55 Vremenske razmere
  - 12.00 Dnevnik 1 - Kratke vesti
  - 12.05 Pronto... Raffaella?
  - 13.30 Dnevnik 1
  - 14.04 Pronto... Raffaella?
  - 14.15 Italija v vojni: bitke v letih 1940 - 1942
  - 15.00 Italijanske kronike - Kronike motorjev
  - 15.30 Sola in vzgoja
  - 16.00 Topo Gigio in druge risanke
  - 17.00 Dnevnik 1 - Kratke vesti
  - 17.05 Pomeridiana - 7. del
  - 18.10 Knjižne novice
  - 18.50 Večerna Italija - Dogodki in osebnosti
  - 19.35 Almanah in Vremenske razmere
  - 20.00 Dnevnik 1
  - 20.30 Loretta Goggi in Quiz - nagradno tekmovanje z Loretto Goggi
  - 22.00 Dnevnik 1
  - 22.10 Ura z Agatho Christie - TV priredba
  - 23.00 Neposredni prenos - Trideset minut kronike
  - 23.45 Dnevnik 1 - Zadnje vesti.
- Drugi kanal**
- 10.00 Teletideo - poskusni program
  - 11.55 Che fai, mangi - Oddaja o prehrani
  - 13.00 Dnevnik 2 - Ob 13. uri
  - 13.30 Capitol
  - 14.30 Dnevnik 2 - Kratke vesti

- 14.35 Tandem - Glasba, aktualnosti in nagradna tekmovanja
- 16.25 Šolska vzgoja - Znanost za vsakogar
- 16.55 Nadaljevanka dneva Dossier Mata Hari - 1. del
- 17.30 Dnevnik 2 - Kratke vesti
- 17.35 Iz parlamenta
- 17.40 Vediamoci sul due - vodi: Rita Dalla Chiesa
- 18.30 Športne vesti
- 18.40 Cuore e batticuore - TV film
- 19.45 Dnevnik 2 - Vesti
- 20.20 Športne vesti
- 20.30 Una strega in paradiso - film
- 22.10 Politična tribuna - tiskovna konferenca ministrskega predsednika
- 23.20 Srečanje s kinematografijo
- 23.25 Športne vesti
- Ob koncu Dnevnik 2

Tretji kanal

- 11.45 Teletideo - poskusni program
- 15.00 Cisternino: Kolesarstvo
- 16.00 in 16.30 Sola in vzgoja
- 17.00 Galleria di Dadaumpa
- 18.15 Glasbena oddaja
- 19.00 Dnevnik 3
- 19.30 Deželne vesti
- 19.32 Po vašem
- 20.05 Sola in vzgoja - Otroci in znanost
- 20.30 Dokumentarec
- 21.35 Dnevnik 3
- 22.10 Le lacrime d'amore di Petra von Kant - film

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

- Ljubljana**
- 9.00 in 10.35 v šoli
  - 12.30 Poročila
  - 17.30 Poročila
  - 17.35 Jožek ima hišico
  - 17.45 Z Mojcej pri Kernjaku
  - 18.25 Gorenjski obzornik
  - 18.40 Delegatska tribuna
  - 19.30 Dnevnik I.
  - 20.05 Tednik
  - 21.05 Majhne skrivnosti velikih kuharskih mojstrov
  - 21.15 Moliere - TV nadaljevanka
  - 22.20 Dnevnik II.
  - 22.35 Retrospektiva domače TV drame z vsebino iz NOB: Gorjupa Bajta
- Zagreb**
- 8.30 Jelenček - otroška serija
  - 9.00 in 10.35 TV v šoli
  - 12.30 Poročila
  - 17.30 Poročila
  - 17.45 Jelenček - otroška serija
  - 18.15 Rudarstvo in kovinarstvo rimske dobe v BiH
  - 18.45 Goli z evropskih nogometnih igrišč
  - 19.30 TV dnevnik
  - 20.00 Panorama - politični magazin
  - 21.05 Kvizoteka
  - 22.15 TV dnevnik

- Koper**
- 14.15 TV - Novice
  - 14.20 Za uho in oko - glasbena oddaja
  - 15.00 Madame Bovary - TV nadaljevanka
  - 16.05 Trener Wolf - serijski film
  - 16.35 Zrakoplov - otroška oddaja
  - 17.15 Neznana obzorja - dokumentarec
  - 17.55 TV - Novice
  - 18.00 Evrogol - športna oddaja
  - 19.00 Odprta meja - informativna oddaja v slovenskem jeziku

V današnji ODPRTI MEJI bodo na sporedu tudi naslednje vesti:

- TRST — Mednarodno srečanje o kozmologiji
- KRMIN — Pred upravnimi volitvami SOVODNJE — Čiščenje vasi
- TRST — Intervju z Gojmirom Demšarjem ob zaključku koncertne sezone Glasbene matice.
- 19.30 TVD - Stičišče
- 19.50 Kulturna panorama
- 20.25 Sarajevo: boks
- 22.00 TVD - Vse danes
- 22.10 Videomix - glasbena oddaja v živo

ZASEBNE POSTAJE

- CANALE 5**
- 8.30 Quella casa nella prateria
  - 9.30 La cento chilometri - film
  - 11.30 Tuttinfamiglia
  - 12.10 Bis - nagradno tekmovanje
  - 12.45 Il pranzo è servito
  - 13.25 Sentieri - TV nadaljevanka
  - 14.25 General Hospital
  - 15.25 Una vita da vivere
  - 16.30 Divji svet živali
  - 17.00 Due onesti fuoriggge - TV film
  - 18.00 L'albero delle mele - TV film
  - 18.30 Help! - glasbena igra
  - 19.00 I Jefferson - TV film
  - 19.30 Zig Zag - nagradno tekmovanje
  - 20.30 Superflash
  - 23.15 Prima pagina - intervjuji Giorgio Bocce
  - 23.45 Sport
  - 00.50 Strike Force - TV film

- RETEQUATTRO**
- 8.30 Vicini troppo vicini - TV film
  - 8.50 Brilante - novela
  - 9.40 All'ombra del grande cedro
  - 10.30 Alice - TV film
  - 10.50 Mary Tyler Moore - TV film
  - 11.15 Piume e paillettes - novela
  - 12.00 Febbre d'amore - TV film
  - 12.45 Alice - TV film
  - 13.15 Mary Tyler Moore - TV film
  - 13.45 Tre cuori in affitto - TV film
  - 14.15 Brilante - novela
  - 16.10 I giorni di Brian - TV film
  - 17.00 All'ombra del grande cedro
  - 18.00 Febbre d'amore - TV film
  - 18.50 Piume e paillettes - novela
  - 19.25 M'ama non m'ama
  - 20.30 Matt Huston - TV film
  - 21.30 Mike Hammer - TV film
  - 22.30 Caccia al 13 - športna rubrika
  - 23.10 Il bidone - film
  - 1.00 L'ora di Hitchcock - TV film

- ITALIA 1**
- 8.30 La donna bionica - TV film
  - 9.30 I sette ladri - film
  - 11.30 Sanford and Son - TV film
  - 12.00 Agenzia Rockford - TV film
  - 13.00 Chips - TV film

- 14.00 DeeJay Television
- 14.30 La famiglia Bradford - TV film
- 15.30 Sanford and Son - TV film
- 16.00 Bim Bum Bam
- 18.00 L'uomo dai sei milioni di dollari - TV film
- 19.00 Charlie's Angels - TV film
- 20.00 L'incantevole Creamy - risanka
- 20.30 Nessuno è perfetto - film
- 22.30 Cin cin - TV film
- 23.15 Gli spettri del capitano Clegg - film
- 00.45 Operazione Alpha - film

- TELEPADOVA**
- 15.00 Lacrime di gioia - novela
  - 15.30 Luisiana mia - novela
  - 16.00 Ultralio - risanka
  - 16.30 Rocky Joe - risanka
  - 18.00 Bell e Sebastian - risanka
  - 18.30 Lupin III. - risanka
  - 19.30 Illusione d'amore - novela
  - 20.00 Marcia nuziale - novela
  - 20.30 Anche i ricchi piangono
  - 21.30 Attenti a quei due... che copia quei due - film
  - 22.30 Cath - šport
  - 24.00 Star Trek - TV film
  - 1.00 Provaci anche tu Lionel - film

- TRIVENETA**
- 11.45 Centro pelli
  - 13.00 Garrison's Commando
  - 14.00 Attenti ai ragazzi - TV film
  - 14.45 Le spie - TV film
  - 15.30 Caronnet Blue - TV film
  - 17.00 Dick Van Dyke - TV film
  - 17.30 Padre e figlio investigatori speciali - TV film
  - 18.30 Dokumentarec
  - 19.00 Govorimo o ribolovu
  - 20.00 Primo piano

- TELEFRIULI**
- 15.20 Escono slo di notte - film
  - 16.50 Capitan America - TV film
  - 18.00 Si o no special
  - 19.30 Andrea Celeste - novela
  - 20.30 Goal - športna rubrika
  - 21.55 TV dnevnik
  - 22.15 Il disordine

RADIO

- RADIO TRST A**
- 7.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše: Narodnozabavna glasba; 7.40 Pravljičica; 8.10 Od Milj do Devina; 8.45 Slovenske popevke; 9.00 Popoldanski program: Glasbeni mozaik; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.00 Oddaja za 2. stopnjo osnovne šole; 11.20 Glasbeni potpuri; 11.30 Beležka; 11.40 Glasbeni potpuri; 12.00 Sestanek ob 12. uri; 12.30 Glasbeni potpuri; 13.20 Glasba po željah; 14.10 Radijsko popoldne: Povejmo v živo; 15.00 Diskorama; 16.00 Na goriškem valu; 16.30 Glasbeni listi; 17.10 Zadnji sklop: Mi in glasba; letošnja revija »Primorska poje«; 18.00 Četrtekova srečanja: Primorska diaspora v svetu; 18.30 Glasbena priloga.

- RADIO OPČINE**
- oddaja na naslednjih frekvencah: 99,100, 90,600, 98,800 MHz

- RADIO KOPER (Slovenski program)**
- 6.00, Glasba za dobro jutro; 6.05 Danes se spominjamo; 6.10 Vreme - prometni servis; 6.45 Cestne informacije; 7.15 Objave - EP; 7.30 Jutranji servis; 13.00 Danes na valu Radia Koper; 13.40 Utrinki iz zamejstva: vokalni duo Anna in Checco iz Benešk Slovenije; 14.40 Zanimivost; Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 Radijska porota; 17.35 Primorska poje '85: Revija v Divači; 18.00 Zaključek programa.

- RADIO KOPER (Italijanski program)**
- 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Radijski dnevnik; 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 6.00 Glasbeno prebujanje; 6.30 Kolarček; 7.00 Dober dan; 8.45 Glasba; 9.32 Lucianovi dopisniki; 10.00 Pesem tedna; 10.10 Leteči zmaj; 10.35 Vstop prost; 11.30 Na prvi strani - pregled tiska; 12.00 Glasba po željah; 14.45 Glasba; 15.00 Leteči zmaj; 16.00 Počitnice v Jugoslaviji; 18.32 Glasba Johana Sebastiana Bacha; 20.00 Zaključek programov.

- RADIO 1**
- 6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 17.00, 19.00 Poročila; 6.45 Včeraj v parlamentu; 9.00 Glasbeno-govorni program; 11.10 Radijska nadaljevanka; 11.30 Spomini Bruna Lauzija; 12.03 Ul. Asiago Tenda - ta teden Marco Armani; 13.20 Poštna kočija; 13.28 Master - glasba dan za dnem; 15.03 Megabit - tedenska znanstvena oddaja; 16.00 Popoldanski program; 17.30 Jazz glasba; 18.10 Glasba Valeria Vannuzija; 18.30 Večerna glasba: koncert glasbe in poezije; 19.20 Na naših trgih; 19.25 Audiobox Desertum; 22.00 Radijska priredba; 21.30 Vse o košarki; 22.05 Nocoj tvoj glas; 22.49 Danes v parlamentu; 23.05 Telefonski poziv; 23.28 Zaključek programov.

- RADIO 2**
- 6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 11.30, 12.30, 13.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30 Poročila; 6.00 Dnevi; 8.00 Sola in vzgoja; 8.05 Radio 2 predstavlja; 8.45 Matilde - radijska nadaljevanka; 9.10 Nagradno tekmovanje; 10.30 Radio 2 3131; 12.45 Saj je samo igra!; 15.00 Zaročenca - branje romana; 15.42 Popoldanski program; 18.32 in 20.10 Glasbene ure; 19.50 Sola in vzgoja; 21.00 Jazz glasba; 21.30 Radio 2 3131 - Nočni program; 22.20 Parlamentarna panorama; 23.28 Zaključek programov.

- LJUBLJANA**
- 6.00, 6.30, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 19.00 Poročila; 5.10 Kmetijski nasvet; 5.30 Prva jutranja kronika - Obvestila, promet; 6.45 Prometne informacije; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.35 Prometne informacije; 7.50 Iz naših sporedov; 8.05 Radijska šola za višjo stopnjo; 8.35 Igraj kolce; 9.05 Glasbena matineja; 10.05 Rezervirano za...; 11.05 Ali poznate...; 11.35 Naše pesmi in plesi; 12.10 Znanje melodijske; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Od vasi do vasi; 13.00 Danes do 13. ure - Iz naših krajev - Iz naših sporedov; 13.30 Od melodije do melodije; 14.05 Enajsta šola; 14.20 Koncert za mlade poslušalce; 14.45 Naš gost; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.10 - 15.25 Popoldanski mozaik; 15.30 Dogodki in odmevi; 15.55 Zabavna glasba; 16.00 Vrtljak želja in EP; 17.00 Studio ob 17. uri in glasba; 18.00 Z ansambлом Fantje treh dolin; 18.15 Jezikovni pogovori; 18.30 Skladbe Roberta Schumanna in Frederika Chopina v izvedbi pianista Kentnerja; 19.25 Zabavna glasba; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Minute z ansambлом Atija Sossa; 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov; 21.05 Literarni večer, Marko Pohlin; 21.45 Lepe melodije; 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini; 22.25 Iz naših sporedov; 22.30 Večerna podoknica; 22.50 Literarni nokturno, Srbo Ivanovski; Pesmi; 23.05 Paleta popevk jugoslovanskih avtorjev; 00.05 - 4.30 Nočni program - glasba.

Zaslišan tudi nekdanji pravdnik dr. B. Pascoli

Zaslišanja sodnika in karabinjerjev o preiskavi okrog petoveljskega atentata

Pred dnevi smo poročali, da je beneški preiskovalni sodnik dr. Felice Casson dal aretirati, po zaslišanju, goriškega karabinjerskega podčastnika Giuseppa Napolija. Ta naj ne bi bil pravilno odgovoril kako je z izginotjem tulceva samokresa, ki so jih karabinjerji našli takoj po zločinskem atentatu pri Petovljah 31. maja 1972. Napoli je sedaj zaprt v vojaškem zaporu v Peschieri.

Beneški preiskovalni sodnik pa očitno s pospešenim tempom nadaljuje s preiskavo. Iz Benetk nam poročajo, da je dr. Casson v torek dopoldne zaslišal nekdanjega goriškega državnega pravdnika, danes že upokojenega, dr. Bruna Pascolija. Dr. Bruno Pascoli je namreč vodil preiskavo o atentatu. V Benetkah je bil v torek v spremstvu branilca odvetnika Sergia Kostorisca iz Trsta. Bajé je beneški preiskovalni sodnik zaslišal dr. Pascolija v zvezi z načinom takratne preiskave. Šlo naj bi za morebitne deviacije, kajti iskati bi bilo treba med neofašisti, ne pa

med skupino mladih Goričanov, ki so bili potem postavljeni pred tržaško sodišče in tam oproščeni.

V torek popoldne je beneški preiskovalni sodnik zaslišal tudi nekatere druge karabinjerje, ki so bili v začetku sedemdesetih let soudeleženi v preiskavi.

Očitno hoče beneški sodnik dr. Casson do dna. Kot je znano vodi preiskavo že nekaj let. Popolnoma je obnovil preiskovalni postopek in dosegel tudi nekaj uspehov. Čeprav ni moč dokazati, da je glas neznanca, ki je 31. maja 1972 zvečer telefoniral karabinjerjem in jih obvestil, da je v bližini Petovelj sumljiv avto, se zdi skoro gotovo, da je bil to fašistični kolovodja Cicutini, ki je zbežal v Španijo. Tam pa si je dal operirati glasilke. Zato ni moč danes spoznati njegovega takratnega glasu. Vendar po naglasu je gotovo, da je telefoniral mož iz furlanskih predelov med Vidmom in Krminom. Beneški sodnik je tudi zahteval izročitev Cicutinija italijan-

skim oblastem, vendar zasedaj brez uspeha. Cicutinija je španska policija svojčas tudi aretirala in ga ima pod nadzorstvom. Prav tako je beneški sodnik obtožil sodelovanja pri atentatu fašista Vinciguerra, doma iz Červinjana. Cicutini je bil, kot je znano, soudeležen tudi pri nekoliko kasnejši ugrabitvi letala v Ronkah. V spopadu s policijo je bil takrat ubit njegov pajdaš Boccaccio.

Atentat pri Petovljah je bil med prvimi v črni strategiji napetosti v začetku sedemdesetih let v Italiji. Sledili so kaj kmalu še nekateri drugi atentati, ki so zahtevali precej smrtnih žrtev. Bil pa je prvi, ki je bil izrecno uperjen proti karabinjerjem. S tem so takrat neofašisti hoteli vzbuditi sovraštvo proti levici, kajti njihov namen je bil pripisati petoveljski atentat levičarjem. To pa jim ni uspelo takrat. Šele sedaj pa beneški preiskovalni sodnik odkriva kako je bilo v resnici z atentatom. Najbrž bomo kaj kmalu iz Benetk izvedeli kaj več.

V tem mesecu občni zbori slovenskih kreditnih zavodov

V prihodnjih dneh bodo tudi tri slovenska kreditna podjetja na Goriškem imela svoje letne občne zборе. Na teh bodo člani odobrili poročila o poslovanju v prejšnjem letu ter ustrezne bilance, ponekod pa bodo izvolili tudi nekaj odbornikov.

Posojilnica v Doberdolu bo imela občni zbor to nedeljo, 14. aprila. Člani sovedenjske posojilnice se bodo na občni zbor zbrali v nedeljo 21. aprila. Člani Kmečke banke v Gorici pa bodo prišli na občni zbor v sredo, 24. aprila.

Tudi v lanskem letu se je delo treh slovenskih kreditnih zavodov povečalo. Razširili so poslovanje, ustvarili so lep dohodek.

Kandidature v Števerjanu

Na volitvah v števerjanski občini bodo predstavili dve listi kandidatov. Listi Slovenske skupnosti, ki jo je prejšnji večer potrdilo pokrajinsko tajništvo SSK, načeljuje Hadrian Corsi, sedanjji svetovalec in predsednik Briške gorske skupnosti. Na listi so, poleg drugih, tudi pokrajinski tajnik SSK Marjan Terpin in Alojz Hlede, ki so

ga nekateri predlagali kot bodočega župana. Ni na tej listi dosedanjšega župana Stanislava Klanjščka in njegovih somišljenikov. Listo kandidatov so sestavili tudi levičarji. Na listi občinske enotnosti je 12 kandidatov. Nosilec liste bo skoro gotovo Ivan Humar, ki je bil svoj čas že v občinskem svetu in tudi zelo aktiven v kulturno-prosvetni dejavnosti.

Trčil v parkiran avtomobil

V prometni nesreči, ki se je zgodila v torek, nekaj po 20. uri v Ul. Orzoni, se je ranil 64-letni Andrej Tronkar iz Gorenjega Cerovega. Z avtom fiat 600 je silovito trčil v zadnji del na Ul. Orzoni parkiranega passata, last Ezia Patune iz Gorice, Ul. San Giovanni 6.

Tronkar je po ugotovitvah karabinjerjev obhodnice pripeljal po Ul. Don Bosco, namenjen proti Trgu Medaglie d'Oro. Na ostrem ovinku, med Ul. Don Bosco in Ul. Orzoni je izgubil nadzorstvo nad vozilom ter zadel na desni strani cestišča parkirani passat. Tronkar se bo zaradi poškodb zdravil tri tedne, na vozilih pa je nastala precejšnja gmotna škoda.

Včeraj dopoldne

Mlada kolesarka hudo ranjena v prometni nesreči v Ronkah

Odsek državne ceste med Ronkami in Foljanom spada med tako imenovane črne točke po številu težkih prometnih nesreč. Zadnja se je pripetila včeraj, nekaj pred deseto uro, v neposredni bližini samopostrežne trgovine Coop v Ul. Redipuglia, v Ronkah. Izredno hude telesne poškodbe je v nesreči zadobila 12-letna Susanna Gaiardi iz Ronk, Ul. Soleschiano 98. Dekletce so v globoki nezavesti prepekljali v bolnišnico na Katinaro. Gaiardi jevo je z avtomobilom fiat uno povozila 57-letna Videmčanka Giuseppina Cologniese Girardi.

Dinamiko hude prometne nesreče raziskuje prometna policija. Po do sedaj znanih podatkih, naj bi se Susanna peljala s kolesom, namenjena proti Ronkah. V neposredni bližini zgoraj omenjene trgovine Coop naj bi dekletce nameravalo zaviti v levo, na drugo stran cestišča. V isti smeri je za njo z avtom pripeljala Girardi jeva in zaman skušala v zadnjem trenutku preprečiti nesrečo. Z avtom je silovito trčila v kolesarko, ki jo je ob sunku odbilo precej metrov svran, kjer je obležala z zelo hudimi poškodbami po glavi in prsnem košu.

Od 12. do 17. aprila vlaganje kandidatnih list

Iz goriškega županstva javljajo, da morajo stranke, oziroma skupine, ki nameravajo sodelovati na občinskih volitvah, vložiti liste kandidatov z

vso dokumentacijo na tajništvu županstva - volilnem uradu v dneh od jutri, 12., do 17. aprila. V dneh od 12. do 16. aprila bo pristojni urad odprt od 8.30 — 13. ure, v sredo, 17. aprila pa le od 8.30 do 12. ure. Tajništvo goriške občine opozarja na točnost urnikov, ki so predvideni po zakonu. Seveda morajo biti kandidatne liste opremljene z vso dokumentacijo, uradno potrjenim podpisom vseh, ki sprejemajo kandidacijo, znakom kandidatne liste, itd.

Zgoraj omenjeni datumi seveda veljajo za vse občine, kjer bodo volitve.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

v sodelovanju z Zvezo slovenskih kulturnih društev in Zvezo slovenske katoliške prosvete

**ETTORE PETROLINI
CHICCHIGNOLA**

komedija v treh dejanjih

Prvič v slovenščini
v nedeljo, 14. t.m., ob 16. uri —
ABONMA RED A
v ponedeljek, 15. t.m., ob 20.30 —
ABONMA RED B
v torek, 16. t.m., ob 20.30 —
ABONMA RED C
v Kulturnem domu v Gorici

Pokrajina pripravlja za mladino več proslav ob 40-letnici osvoboditve

O proslavah 40-letnice osvoboditve je bil govor na sestanku med pokrajinskim predsednikom Cumpeto in zastopniki partizanskih ter protifašističnih združenj ANPI, ANED, AVL in Združenja borcev za svobodo v vojaških edinicah. Pokrajinski-predsednik je predlagal, kot je razvidno iz tiskovnega poročila, da bi bilo treba že ustaljenim tradicionalnim proslavam dodati še manifestacije, namenjene predvsem mladim.

V programu ima namreč pokrajina kulturno prireditve, ki jo bodo v Avditoriju posvetili dijakom srednjih šol. Ne bo šlo le za golo proslavo 40-letnice osvoboditve, marveč za širše zasnovani koncept protifašističnega boja. Priredili bodo tudi nekaj študijskih srečanj o problematiki odporništv na Goriškem. Pokrajinska uprava bo dala dijakom na razpolago avtobuse, da obiščejo Rižarno v Trstu. Nadaljnje manifestacije bodo na jesen, ko bodo prišli v Gorico predavati dijakom vidni zastopniki italijanskega odporniškega gibanja. Predsednik Cumpeta je tudi predlagal, da bi 40-letnico osvoboditve počastili v Gorici skupno z vsemi župani Gorice.

S svoje strani so zastopniki ANPI predlagali, da bi v pokrajinski palači vzdali spominsko ploščo, ki naj bi spominjala na vse padle med osvobodilno vojno.

Zastopniki pokrajine in protifašističnih združenj so se domenili, da bodo še imeli pogovore, da uskladijo programe spominskih slovesnosti.

Pri tem lahko dodamo še to, da so

zastopniki istih združenj že imeli podobno srečanje s šolskim skrbnikom, ki je obljubil vso podporo konkretnim pobudam. Kar se slovenskih dijakov tiče, pa so že v prejšnjem mesecu nekateri razredi obiskali tako Rižarno kot bazoviški spomenik in tudi Gonars, to je kraje, ki so tesno povezane z narodnoosvobodilnim bojem primorskega slovenskega človeka.

Ukradli motor

Flavio Crivellari in Gianfranco Crivellari, prvi tehnični vodja motokluba »Spanghero« iz Tržiča, drugi pa tekmovalac na motorju, se bosta morala za nekaj časa odpovedati tej dejavnosti. Neznanci so jima namreč ukradli motor, ki je bil spravljen v dvakrat zaklenjeni garaži v Ul. 9. junija 59 v Tržiču. Motor je služil predvsem za poskusne vožnje Gianfranca Crivellarija, 19-letnega v deželnem merilu zelo znanega pilota.

Preiskovalci menijo, da ne gre za naključno tatvino. Motor je bil vreden okrog 5 milijonov lir.

Pravilno ravnanje ob oranju njiv

Ob oranju in drugih opravilih na njivah, morajo kmetovalci upoštevati poseben varovalni pas, kjer lahko nemoteno obračajo in upravljajo kmetijske stroje. Prepovedano je nadalje oranje do roba občinskih cest,

nanašanje zemlje, gnoja ali drugega materiala. V slučaju, da se kljub pazljivemu ravnanju pomaže cestišče, morajo lastniki zemljišča, najemniki ali tisti, ki upravljajo kmetijske stroje, poskrbeti za odstranitev zemlje, gnoja ali drugega materiala. Za kršilce je predvidena denarna kazen v višini od 20 do 200 tisoč lir.

Ukaz v tem smislu je pred kratkim izdalo sovedenjsko županstvo.

GM — ZSKD — ZSKP

Gorica, petek, 12. aprila, ob 20.30

KONCERT
ženskega pevskega zbora

COLLEGIUM MUSICUM
iz Beograda

pod vodstvom

Darinke Matić - Marović
v KULTURNEM DOMU v Gorici

čestitke

Danes praznuje rojstni dan ROZANA KUZMIN. Čestitajo ji mož Albin, Hčerki Fabiana in Aleksija ter vsi Kuzminovi.

razna obvestila

V Doberdolu se bo v nedeljo, 14. t.m. nadaljeval Praznik pomladi, ki se je pričel 8. t.m. Prireditve in družabnosti se bodo pričele ob 10. uri, ob 17. uri pa bodo nastopili mladinski pevski zbori iz Mirna, Bilj, Orehovelj in Vrtojbe. Zvečer plow z ansamblom Taims.

koncerti

V deželnem avditoriju v Gorici bo drevi, ob 20.30, koncert pianista Arturja Papaziana iz Sovjetske zveze. Koncert sodi v okvir glasbenih prireditev »Glasbena srečanja«, ki jih prireja goriška občina.

kino

Gorica

VERDI 18.00—22.00 »Finalmente domenica«
VITTORIA 18.00—22.00 »Miriam, la botega dell'amore«. Prepovedan mladini pod 18. letom.
CORSO 18.00—22.00 »Un piedipiatti a Beverly Hills«.

Tržič

EXCELSIOR 18.00—22.00 »La storia infinita«.
COMUNALE 20.30 Koncert opernih arij v klavirski spremljavi.

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.00 »Sokol napada«; 20.15 »Zadnji metro«.
SVOBODA 20.00 »Ljubezem v Riu«.
DESKLE Ni predstave.

V tem kraju živi tudi precej Slovencev

Tudi v Krminu bodo 12. maja občinske volitve

Tudi v Krminu, furlanskem mestu, ki je na meji goriške ter videmske pokrajine in ki stoji ob vzhodni slovenskih Brd, se pripravljajo na občinske volitve v prvi polovici letošnjega maja. Nad šest tisoč je volivcev v kraju kjer je okrog 8.000 prebivalcev. V povprečju so imeli v Krminu različne večinske koalicije. Odvisno je bilo pač od rezultatov volitev in s tem v zvezi od podpore, ki so jo manjše skupine dale na upravnih volitvah dvema najmočnejšima strankama, demokristjanski in komunistični. Slednja je pred leti imela podporo številnih mladih, ki so se potem opredelili za radikalce in skrajno leve skupine. Demokristjanom pa je uspelo pred petimi leti dobiti na svojo listo tako kandidate Slovenske skupnosti kot liberalcev. Tako so dobili deset od skupnih dvajset svetovalcev (med desetimi sta bila tudi eden od SSK in en liberalce). Komunisti so dobili osem svetovalcev. Jeziček na tehtnici sta predstavila dva socialista in njihov predstavnik Fausto Nunin je postal župan. Za podžupana je bil demokristjan Ambrosio, Kenda od SSK pa je bil v odboru.

Krminske ulice so bile v zadnjih letih marsikje prekopane. Prenovili so vodovod. Prenovili so kanaliza-

cijo. Zgradili so nov podvoz pri stari železniški postaji. Uredili okoličnega starega železniškega podvoza Salderini. Na krminskem območju se sedaj promet odvija lažje. Občinska večinska koalicija je tudi dala izdelati načrt za sanacijo starega mestnega središča. Tako bo moč v prihodnjih letih popraviti marsikatero staro stavbo, ki so jo nekdanji prebivalci zapustili. To bo seveda dalo novi videz temu mestu. Na županstvu so izdelali tudi načrt za prenovitev mestnega gledališča v katerem se od časa do časa vršijo tudi slovenske prireditve.

Ni pa bilo upraviteljem vedno možno najti denar za vsa predvidena gradbena dela. Tako je moral marsikateri načrt ostati v predalu. Sedaj jih zanima metanizacija občine. Ceste bodo torej spet prekopali, seveda če bodo dobili denar za gradnjo tako velike naprave. Krminčani namreč z zavistjo gledajo nekatero sosedne furlanske občine, kjer že razpolagajo z metanom.

Ni pa sedanjim upraviteljem uspelo dobiti v deželni vladi pristanka na ohranitev krminske bolnišnice. To so odprli šele pred petimi leti z deželnim prispevkom in v njej namestili dragocene zdravstvene naprave. Bolnišnico bodo namreč za-

prli zato, da bi štedili pri stroških za zdravstvo. V stavbi naj bi namestili kako drugo zdravstveno ustanovo. Komunistična opozicija očita sedanjim večini KD-PSI, da se ni znala pravilno in z uspehom postaviti pred deželne upravitelje. Zaradi tega so ti Krmin praktično odrezali.

V industrijski coni so pred leti imeli težave s podjetjem Tec-Friuli. Delovno mesto je izgubilo precej ljudi. Sicer pa je v krminski industrijski coni, ki so jo uredili šele ob koncu šestdesetih let, ko so ustanovili industrijski konzorcij, danes nad dvajset industrijskih in obrtnih podjetij. V njih je zaposlenih 600 delavcev, ki so v glavnem iz Krmina in neposredne okolice.

Dobre stike imajo tako z Dobrovom v jugoslovanskih Brdih kot z avstrijskim mestecem Friesach. Z Dobrovom imajo več stikov tako na ravni upraviteljev kot prebivalstva. Večkrat prihaja do obiskov, do skupnih kulturnih prireditev, pa tudi do sodelovanja na raznih prireditvah in praznikih. Lanj so se pobratili s Friesachom. Potrebno bi bilo tudi uradno poleg praktičnega in dejanskega, pobratenje z Dobrovom.

Na Plešivem imajo dvorazredno slovensko osnovno šolo. V Krminu

pa je že nekaj let slovenski otroški vrtec, za odprtje katerega je dala pobudo krminska občina.

Stranka Slovenska skupnost je bila v zadnji mandatni dobi zastopana v občinskem svetu in tudi v ožjem odboru z odbornikom Francetom Kendo. Pred leti pa so bili v ožjem odboru Miro Gradnik, Jožef Keber in Peter Devinar. Tudi tokrat je SSK sklenila volilni sporazum s krščansko demokracijo. Ta sprejme njihovega kandidata na svojo listo (na listi KD bosta tokrat tudi kandidata liberalcev in Movimento Friuli). Domenjeno je, da bo izvoljeni svetovalec SSK zastopal občino v Briški gorski skupnosti. Še za nekaj drugega se je SSK domenila z demokristjani. Da se v Krminu uredi slovenski šolsko-kulturni center. V njem naj bi bili slovenska osnovna šola, slovenski vrtec, odprta naj bi bila slovenska knjižnica, pa še prostor za manjše kulturne prireditve naj bi bil zraven. Istočasno se je KD obvezala, da si bo prizadevala, da bo Krmin vključen v seznam občin, kjer bo možna javna raba slovenskega jezika, kot je predvideno v zakonskem osnutku te stranke o zaščiti. Slovensko skupnost na demokristjanski listi bo zastopala Vanda Gradnik. (mw)

Pomembna glasbena pobuda v Občinskem gledališču v Trziču

Chopinova »Opera omnia«
v šestnajstih koncertih

V Občinskem gledališču v Trziču se bo pričel 23. t.m. pomemben ciklus koncertov, ki jih prireja Občina Trzič pod pokroviteljstvom predsednika republike in ministrstva za kulturo. Ciklus z naslovom »Chopin — Opera omnia« je posvečen znanim in manj znanim delom velikega poljskega skladatelja, trajal pa bo do 18. junija.

V šestnajstih koncertih bodo lahko ljubitelji glasbe poslušali Chopinove Balade in Sonate ter glasbe, ki po navadi ne prihajajo v koncertne repertoarje. Predvidene so tako izvedbe postumnih del, drobnih zapiskov in raznih variacij, ki jih je skladatelj zapisoval na zvezke svojih učencev. Na sporedu bodo tudi tista dela, ki jih pripisuje-jo Chopinu ter celovito izvedbo Hexameroma, Velike variacije bravuroznosti ob Bellinijevi Koračnici »Puritan-« cev, ki so jih podpisali Chopin, Liszt, Thalberg, Pixis, Herz in Czerny. Variacije so izvedli na zgodovinskem »tekmovanju« v palači Belgioioso v Parizu.

Da bi bil program čim bolj popolen in ustrežajoč resnično strokovnim zahtevam so umetniško vodstvo ciklusa »Opera omnia« zaupali Carlu de Incontreri, ki je profesor glasbene zgodovine na tržaškem konservatoriju »Tartini«. Svoj poseg je Incontrera takole označil: »Respekt in poznavanje sta osnova vsakega filološkega branja, oziroma sleherne ljubezni. Ljubiti Chopina pomeni željo, da spozna-

mo vse o njem in njegovem delu, tudi najmanjšo sled. To je duh, ki nas vadi pri branju njegovega celovitega glasbenega opusa«. Koncertna prireditelj ima torej namen nuditi koncerte, ki bodo razširili in poglobili poznanje poljskega skladatelja in prav v tem smislu bo to med najbolj doslednimi prikazi Chopinove ustvarjalnosti v Italiji.

Prvi koncert bo, kot smo že zapisali, 23. aprila, nastopil pa bo Simfonični orkester RTV Ljubljana pod vodstvom Marka Muniha. Kot pianista bosta nastopila Francesco Nicolosi in Dubravka Tomšič.

V nadaljnjih koncertih bodo nastopili nekateri znani solisti, med katerimi naj navedemo naslednja imena: Canino, Harasiewicz, Dalberto, Lonquich, Magaloff, Thiolier, Väsary in drugi.

Ob ciklusu bodo prireditelji izdali tudi knjigo, v kateri bodo zbrali vrsto esejev znanih musikologov kot so Bussotti, Colombati, Eigeldinger, Morelli in Vlad. Nekateri eseji bodo prvič prevedeni v italijansko.

S Chopinovo »Opera omnia« nadaljuje občinska uprava v Trziču pomembno glasbeno dejavnost. Leta 1983 so priredili Wagnerjev festival, lansko leto pa so poseben ciklus posvetili valčku. V letošnjem letu glasbe je na vrsti očarljiv Chopin. Za ljubitelje glasbe bodo prav gotovo koncerti v Trziču nekaj, kar se ne sme zamuditi...

Fryderyk Chopin

Predlog predstav
za Sterijino pozorje

Selektor Fabjan Šovagović je za jubilejne igre Sterijinega pozorja izbral naslednje predstave: Pogreb v Theresienburgu Miroslava Križe v dramatičnem režiji Miroslava Belovića in izvedbi sarajevskega Narodnega gledališča; Hudič na filozofski fakulteti Iva Brešana v režiji Zlatka Svibna in izvedbi Narodnega gledališča iz Leskovca; Slovesna večerja v pogrebnem zavodu Iva Brešana v režiji Zlatka Svibna in izvedbi Hrvatske drame Narodnega kazališta Ivan Zajec z Reke; Drstenje krapov Aleksandra Popovića v izvedbi beogradskega gledališča »7 teatar«; Ko so cvetele buče Dragoslava Mihajlovića v režiji Vide Ognjenovića in uprizoritvi beogradskega Narodnega gledališča; Konjarska Slobodana Snajderja v režiji Vladimira Milčina, ki jo bo v albansko izvedlo prištinsko Pokrajinsko narodno gledališče; Ana Rudija Se-

lige v režiji Dušana Jovanovića v izvedbi Slovenskega mladinskega gledališča iz Ljubljane; Srečno Novo leto 1949 Gordana Mihića v režiji Slobodana Unkovskega in izvedbi Makedonskega radnega teatra iz Skopja.

Fabijan Šovagović je predlagal, naj bi na Sterijinem pozorju uprizorili zunanjo uradne konkurence še predstavi Obramba in zadnji dnevi Borislava Pekića v dramatičnem režiji Branislava Mićunovića — igra naj bi izvedlo titograjsko Črnogorsko narodno gledališče — in predstavo Pod Prešernovo glavo Alenke Goljvešek v režiji Zvoneta Šedlbauerja in izvedbi Mestnega gledališča ljubljanskega.

Selektor je opozoril, da je bilo za letošnje jugoslovanske gledališke igre prijavljenih kar 80 predstav, da jih je prišlo v ožji izbor kar 26 in da si jih je sam ogledal 25. Poleg teh je videl še 10 iger, torej skupaj 35.

Dnevi drugačne glasbe

Center interesnih dejavnosti mladih prireja od 25. maja do 2. junija v ljubljanskih Križankah »Dnevi drugačne glasbe«. Na dnevih bodo predstavili vrsto kot reggae, etnično glasbo, eksperimentalno glasbo, sodobno improvizirano glasbo in drugo. Med izvajalci, ki so bili povabljeni, so tudi Benjamin Zephaniah (reggae), Zozou Bikaye (afro-glasba), Suonofficina (sodobna sardinska etnična glasba) Saksis Papadimitriou (grška sod. improv. glasba), Trevor Watts Moire music (afro-irška sodobna improv. glasba), Masmantra (Sarajevo), David Thomas (alter-rock), Bor Turel (projekt eksperimentalne glasbe) ter drugi posamezniki in skupine.

»Dnevi drugačne glasbe« želijo po eni strani izraziti zanimanja, ki so mlajšim morda najbližja. Želijo pa tudi nuditi vpogled v nekomercialne glasbene dejavnosti, ki pogosto ne najdejo mesta v širokem toku glasbene potrošnje. Gre tudi za to, da se vzpodbudi med mladimi glasbeno ustvarjalnost in da se valorizirajo posamezniki in skupine, ki delujejo v Sloveniji in Jugoslaviji. Prireditelj pa odpira tudi okno v svetovno dogajanje.

V Koprju večer
s Cirilom Zlobcem

Ob bližnji šestdesetletnici pomembnega slovenskega pisatelja, pesnika, publicista, prevajalca in neutrudnega kulturnega delavca je založba Lipa organizirala v Koprju večer s umetnikom. Ob tej priložnosti so predstavili njegovo najnovejšo knjigo Besedila, v kateri je natisnjenih 100 pesmi, v kateri je avtorjem izbor iz osmih njegovih zbirk. Tematsko so razdeljene v tri večje skupine: v ospredju je ljubljenska pesem, nato ji sledi družbenokritična in nazadnje se srečuje s pesnikovim razmišljanjem o jemu s pesnikovim razmišljanjem o vsebini človekovega življenja. V knjigi so tudi obširni biografski in drugi podatki ter zapisi domačih in tujih literarnih kritikov o Zlobčevi umetniški besedi.

Na večeru s Cirilom Zlobcem je govoril o njegovi knjigi prof. Janko Kos, ki se je zadržal zlasti pri sredozemskih, primorskih elementih v njegovi poeziji. Umetnik sam je tudi prebral nekaj svojih pesmi in odgovarjal na razna vprašanja. Povedal je, da ne prihaja v Koper kot gost, ampak, da se počuti tu doma, saj je na te kraje vezan z vsem svojim življenjem in delom.

Naj na koncu še omenimo, da obsega njegovo dosedanje življenjsko delo, razen osmih pesniških zbirk, še dva romana, več knjig esejev in na desetine prevodov iz tujih in v tuje jezike (predvsem je zastopana italijansčina).

L. O.

Zadnja premiera PDG iz Nove Gorice

Pirandellovo videnje gledališča
v izzivalni podobi Mileta Koruna

Za svojo letošnjo zadnjo abonmajsko premiero si je Primorsko dramsko gledališče iz Nove Gorice izbralo izjemno izzivalno, intenzivno in radikalno izpostavljeno delo Luigija Pirandella SEST OSEB ISČE AVTORJA v intelektualno pronicljivo obdelavi režiserja Mileta Koruna.

Letos je to (v nekajmesečnem razponu) že tretji Pirandellov tekst, ki smo ga imeli pred očmi: prvič v Teatru Stabile (s Stoppo v glavni vlogi v Čepici s kraguljčki), drugič v Slovenskem stalnem gledališču (Cecé in Človek s svetom v ustih) in sedaj še na neustreznem solškanskem odru, ki pa je to pot funkcionalno zdržal ritem predstave.

Reči je treba, da je bilo Korunovo branje Pirandellovega disputa o resničnosti in fikciji gledališča zelo ostro zastavljeno, šlo je za temeljne raziskave o usodi vlog, igralcev, pisne dramske predloge, za gledališko ustvarjanje, svobodo, avtoritativne zunanje posege v gledališko delo, nasilje nad umetnostjo. Jasno je, da se je morala vsa ta težka gmota oblikovati kar se da sproščeno in paziti je bilo treba, da se temeljna misel nikoli ne izmakne pozornemu pogledu avditorija, za kar je poskrbel domala ves ansambel PDG, ki se je tokrat predstavil v novi luči.

Vendar k stvari. Sest oseb išče avtorja — dobesečno. V tem naslovu je zapopadana tudi vsebina celotne uprizoritve, ki je v Solkanu reflektirala Pirandellov in Korunov pogled na gledališče in na koncu pripeljala do

nemoči umetnosti (v vsakršnem prostoru in času. Kajti spopad med konkretno resnico biti Očeta (igral ga je Bandi Krošl) in ustvarjalno utopijo charlottovsko obarvanega režiserja (Janez Starina) privede slednjega do tiste točke poti, kjer se začne odpirati brezno dvoma. Dvoma v umetniško poslanstvo, dvoma do lastne iluzije (ustvarjati gledališče), usodnega vprašanja — kje je prava smer? Vloge iščejo avtorja, brez katerega se ne morejo izražati, vendar komaj ga za trenutek najdejo, takrat niso več one same, so spačen dvojnik v telesih drugih, niso več resnične, postanejo poustvarjeni elementi, ki se odmakne od prave podobe v gledališki sen in iluzijo. Zato pred resnico — vlogo, igralci lahko nastopajo samo kot statisti, iluzija se mora umakniti resnici — in vendar: doklej lahko to razmerje zdrži?

Na skopi scenj (zasnoval jo je sam režiser), v kostumih Alenke Bartl, koreografiji Ksenije Hribar in glasbeni opremi Ivana Mignozzija se je odigraval ta dramatični spopad, ki se je izražal v posameznih eksplikacijah in statiki, kjer je resnična igra zamenjavala fikcijo in obratno. Od kruto resničnih vlog (Sandi Krošl, Dragica Kokot, Mira Lampa - Vujičić, Jože Hrovat), ki so vdihnile vase svojevrstne individualne prvine, do igralcev - statistikov so bili zasuki kruti in krvavi. Te je skušal obvladovati režiser (Janez Starina) s charlottovski mi pozami, s sigurno zaverovanostjo v svoje delo, ki pa je iz prizora v prizor izgubljala moč in bila na koncu

popolnoma razorožena, logično dvo-meča. Vloge so pretresali kriki (Dragica Kokot), čustvena nabitost in vseobtožujoča drža (Mira Lampe), vskladičelja in racionalno obarvana narava (Sandi Krošl), psihološka krčevita trma in odpor (Jože Hrovat). Igralci pa so seveda ponazarjali izpiljeno profesionalnost in svoj odnos do vlog (igrali so jih Teja Glažar, Stane Leban, Metka Franko, Dušana Ristič, Matjaž Višnar, Ivo Barišič, Sergej Ferrari, Tone Solar, Darko Komac in Zoran More).

Zasuki so bili vrtoglavi, preobratni presenečujoči. Vse je bilo postavljeno na glavo in uokvirjeno v čas fašizma, kar je seveda morala dati še povsem svojevrstne (nikakor drugotne) dimenzije Korunovi interpretaciji Pirandellova, tako da »glavni« v gledališču nista bila niti režiser niti igralec, ampak povsem stranska figura inspicienta. In zato: čemu je služilo gledališče? Retoriki diktatorske dobe! Čemu služi gledališče danes...

Na taka in podobna vprašanja predstava ni odgovarjala, a odgovore je dajala slutiti. In pravzaprav — ali je umetnost sploh dolžna odgovarjati?

O sobotni premieri PDG na koncu lahko rečemo, da je učinkovala v prevodu Srečka Fišerja nad vse pronicljivo, pri čemer gre pohvaliti celoten ansambel, s posebnimi poudarki na Janezu Starini, Sandiju Krošlu in Miri Lampe - Vujičić pa tudi Bredi Urbičevi, ki je s svojo madamo Pace ustvarila prav posebno atmosfero.

MARIJ ČUK

»Mefisto« ali fašizem v novi luči

Ko je Klaus Mann, sin proslavljenega Thomasa Manna, leta 1936 izdal — v izgnanstvu — v Amsterdamu svoje osrednje življenjsko delo: roman »Mefisto«, si verjetno ni mogel niti približno predstavljati, da se mučna, grozljiva pretresljiva zgodba njegovega kratkega in nenavadnega življenja, utegne podčrtano nadaljevati tudi po zadnji strani knjige in celo po njegovem zadnjem dnevu bivanja. Res se redkokdaj zgodi, da bi se knjiga in zasebnost, umetnost in življenje, estetska logika in neka čudna višja pravičnost tako neločljivo povezali, stajali in prehajali ena v drugo.

Klaus Mann se je leta 1933 umaknil iz fašistične Nemčije ter nekaj kasneje opisal v svojem »Mefistu« pravzaprav svojega svaka, znane in kasneje proslavljenega igralca Gustava Gründgensa, ki mu je v knjigi ime Hendrik Höfgen. S pomenljivim podnaslovom »Roman o karieri« opisuje na videz fiktivno osebo, ki v letih po prvi vojni deklarirani komunist, pričena svojo umetniško kariero, sanja o ustanovitvi revolucionarnega gledališča, dokler ga končno ne preseneti Hitlerjeva zmaga. Presenečenje je udarilo lepo število ljudi kot strela z jasnega, par-dale so glave, polariziralo se je razmerje med »prijatelji« in »sovražniki« — ti seveda končajo v taborišču — Hendrik Höfgen pa je kot znani pristaš komunizma odigral eno največjih vlog svojega življenja: ni bil odstranjen, še več, napredoval je, povzpel se je do najvišjih umetniških in državnih časti; ves čas ga je podpiral ministar za letalstvo — odveč je namigniti, kdo bi to bil — in v ravnatežu med ministrom za propagando, tudi tega poznamo brez navedbe imena, in omenjenim »debelim« ministrom, je Hendrik

Höfgen — seveda tudi preko trupel, če je bilo treba — stopnjeval svojo kariero in položaje, logično tudi bogastvo, do brezumnega sijaja in moči. Zaslovel je z vlogi »Mefista«, kjer je resnično znal združiti vse najboljše umetniške lastnosti v enkratno kreacijo, ki jo brez pridržkov citira tudi gledališča, se pravi nič več režimska zgodovina. Navznoter infantilnež in erotoman, nazven narcis in željan aplavza vseh vrst — ves svet je oder, javnost pa najsičajnejši — je tako že pred katastrofo sistema in na žalost tudi Evrope in sveta dosegel vse, kar se doseči da, da bi na zadnji strani knjige obupan in osamljen obstal, ves užalosten, ker »ga nihče ne mara in ne razume«.

Toda kot da je v trenutku, ko je Klaus Mann napisal poslednjo stran svojega nesmrtnega »Mefista« — leta 1982 je istoimenski film v režiji Izstvana Szaba ter interpretaciji Klausea Marije Brandauerja dobil oskarja za najboljši neameriški film — prevzelo režijo zgodbe v roke samo življenje, usoda ali kakor že imenujemo tisto logiko dogodkov, ki se na poseben način med seboj ujemajo. Ko se je namreč po drugi vojni Klaus Mann vrnil v Evropo, je bil zelo razočaran nad obema Nemčijama, in to niti ne zaradi dejstva, da so mu v Zapadni Nemčiji odklonili objavo romana, češ da »preveč namiguje na znane osebnosti.« Klausov Höfgen je namreč v resnici odigral še eno mojstrovino: obdržal se je tudi po propadu fašizma in postal član liberalne stranke! Leta 1949 je Klaus Mann napravil samomor in sedem let kasneje so knjigo končno izdali najprej v Berlinu in takoj zatem še v Münchnu.

Grozljiva režija življenja pa že pričanja na-

vduševati s svojim osveščanjem: leta 1963 napravi samomor tudi Gustav Gründgens, njegov posinovljenec se pritoži zaradi »Mefista«, ki žali njegovega očima in res je leta 1968 knjiga »nemogočena«; v Zvezni republiki Nemčiji je menda do dandanašnjih dni ni mogoče več tiskati niti razpečavati.

Režija življenja se lahko zdi komu tudi cene-na, preveč preračunana na učinek in nemara v svojem jedru preveč moralistična: kar preočito je »dobra« stran postala žrtev, ki še zdaj ni do kraja rehabilitirana, »slaba« stran pa je bila vsaj v osebi »mefistovskega karierista« preveč preprosto kaznovana. Toda dejstvo je, da so vsi omenjeni dogodki resnični in po svoje globoko utemeljeni: predvsem je jasen nauk, da lahko sistem — v našem primeru fašizem — tudi pade, ljudje pa živijo dalje, se prilagajajo in morajo prilagajati na razne račine, se umikajo v nove naslove in nova poimenovanja in »človeška komedija« se tako nadaljuje. Tudi postaja jasno, da se zaradi tega propadli ekscesi ne morejo ponoviti dobesečno, razvoji gre namreč dalje, zato pa so tolikanj zanimivejši procesi prestopanj iz ene uniforme v drugo.

In kot je »Mefisto« napisan v kar preveč kolportažnem slogu, ki ga bolj zanima zunanja zgodba od zapletenih notranjih procesov, tako je prav zaradi dodanega drugega in tretjega dela, ki ga je podpisalo življenje, z leti absolutno pridobil na učinkovitosti in veljavi ter celo odprl vprašanje, do kdaj se bo njegova kruta zgodba nadaljevala: do domovinske rehabilitacije Klausea Manna — »če« in »kdaj« — prav gotovo.

JANEZ POVŠE

Včeraj v prvih polfinalnih tekmah v treh evropskih nogometnih pokalih

Juventus in Inter uspešna, Željezničar izgubil

POKAL PRVAKOV

Juventus — Bordeaux 3:0 (1:0)

STRELCI: Boniek v 23. min., Briaschi v 68. min., Platini v 71. min.

JUVENTUS: Bodini, Favero, Cahri, Bonini, Caricola, Scirea, Briaschi, Tardelli, Rossi, Platini, Boniek. BORDEAUX: Dropsy, Rohr, Tussseau, Specht, Battiston, Girard (od 32. min. Thouvenel), Tigana, Chalana, Lacombe, Giresse, Müller.

TURIN — Razen velikega presenečenja v povratnem srečanju v Bordeauxu si je turinski Juventus že prisluzil finale najbolj prestižnega evropskega pokala. Turinčani so namreč sinoč pred nabito polnim stadionom zaslužno premagali francosko moštvo in to z izidom, ki si ga verjetno nihče niti v turinskem taboru ni nadejal, s 3:0.

Juventusovi nogometaši so dosegli tako visoko zmago z odlično in agresivno igro skozi vse srečanje, medtem ko so Francozi dopotovali v Turin očitno z namenom, da bi dosegli neodločen izid ali vsaj minimalen poraz. Ta taktika pa jim je bila usodna, saj je bilo na dlani, da je francosko moštvo sposobno prodornejše in učinkovitejše igre. Svoje nogometno znanje pa so Francozi le občasno pokazali.

Juventus je začel poletavno, agresivno in v 29. min. povedel z Boniekom, ki je tudi v tem srečanju dokazal, da igra vrhunsko v pokalnih srečanjih (bil je gotovo eden najboljših na igrišču). Turinčani pa bi si že v prvem polčasu zaslužili vsaj še kak zadetek. Tolikšna je bila namreč njihova premoč.

Še dva gola pa je Juventus dosegel v drugem polčasu: prvega z Briaschijem, ki pa je verjetno prej napravil prekršek nad francoskim branilcem, drugega pa s Platinijem. Bil je to zares krasen zadetek, ki je postavil na noge navdušene gledalce, obenem pa zbeegal goste, ki so nato povsem popustili.

POKAL UEFA

Inter — Real Madrid 2:0 (1:0)

STRELCI: Brady v 25. min. (11-metrovka), Altobelli v 57. min.

INTER: Zenga, Bergomi, Mandorlini, Pasinato (od 84. min. Causio), Marini, Baresi, Cucchi, Sabato, Altobelli, Brady, Rummenigge.

REAL MADRID: Miguel Angel, Chendo (od 65. min. San Jose), Camacho, Salguero, Sanchis, Isidro, Vasquez (od 69. min. Juanito), Gallego, Butragueno, Lozano, Valdano.

MILAN — Real Madrid ni enkrat

samkrat v vseh 9 minutah zaposlil Zenge, kar je najboljši dokaz o njegovi nemoči. Čeprav so bili Španci sicer brez nekaterih poškodovanih in bolnih igralcev, je bilo vseeno pričakovati kaj več. Inter pa se je izkazal prav na sredini igrišča, ki je običajno njegova šibka točka. S tem so Milančani onemogočili zalaganje španskih napadalcev Butraguena in Valdana z uporabnimi žogami, z drugo pa so neprenehoma zalagali Altobelli in Rummeniggeja. Prvi je »iztržil« enajstmetrovko, ki jo je uspešno izvedel Brady ter v drugem polčasu dosegel še en zadetek, Rummenigge pa se je izkazal z vrsto odličnih podaj (po eni od teh je padel tu-

dji drugi zadetek). Če bi bil Rummenigge natančnejši, bi bil izkupiček vsekakor obilnejši, izkazal pa se je tudi odlični španski vratar Miguel Angel.

Videoton — Željezničar 3:1 (2:1)

STRELCI: Bursza v 7. min., L. Disztl v 19. min., Škoro v 21. min., Vadasz v 83. min.

VIDEOTON: P. Disztl, Csuhaj, Horvath, L. Disztl, Vegh, Bursza, Gyenti (v 64. min. Borsanyi), Wittman, Szabo, Vadasz, Palkovics (od 66. min. Vaszil).

ŽELJEZNIČAR: Škrba: Komšić, Baljić, Šabanadžović, Čapljić, Čilić,

Bahtić, Škoro, Mihajlović, Baždarević, Samardžija.

SZEKESFEHERVARI — S tako igro v obrambi, kot jo je včeraj pokazal, Željezničar ne more imeti dosti upanja, da se bo prebil v finale. Sarajevčani so sicer odlično začeli (že v 4. min. so se morali domačini rešiti na sami gol črti) in bili vse do 20. min. boljši nasprotnik, a kaj, ko so medtem prešli dva zadetka: če se prvega ni dalo izogniti (strel Burce z glavo), pa je za drugega kriv vratar, ki je brez potrebe zapustil vrata, čeprav je bil madžarski igralec L. Disztl sam v napadu, okrog njega pa trije Sarajevčani. Zatem je na srečo zaostanek znižal Škoro, ki je po prostem strelu Baljića lepo ustavil žogo, se sunkovito obrnil in zatresel mrežo.

Drugi polčas je bil izenačen vse tja do 20. min., Željezničar pa je dal vtis, da lahko izenači, saj so se v obrambi Videotona odpirale precejšnje vrzeli, žal pa še večje v sarajevski, ki se je vse preveč nepremišljeno in tvegano poigrala okrog svojih vrat. Domačini take naivnosti niso pokazali in so v 37. min. izkoristili drugo od dveh priložnosti, ki so jih imeli v nadaljevanju ter povsili na 3:1. Edina uteha je lahko ugotovitev, da tudi Videotonova zadnja vrsta ni nepremagljiva.

Tako včeraj v evropskih nogometnih pokalih

POKAL PRVAKOV

- JUVENTUS (Italija) — Bordeaux (Francija) 3:0
- Liverpool (Anglija) — Panathinaikos (Grčija) 4:0

POKAL POKALNIH PRVAKOV

- Bayern München (Zah. Nemčija) — Everton (Anglija) 0:0
- Rapid Dunaj (Avstrija) — Dinamo Moskva (Sovjetska zveza) 3:1

POKAL UEFA

- INTER (Italija) — Real Madrid (Španija) 2:0
  - Videoton (Madžarska) — ŽELJEZNIČAR (Jugoslavija) 3:1
- Povratna srečanja v vseh treh pokalih bodo 24. aprila.

V končnici italijanskega košarkarskega prvenstva

DREVI PRVI ČETRTRFINALNI BOJI

V končnici italijanskega košarkarskega prvenstva bodo drevi igrali prva četrtfinalna srečanja.

V središču pozornosti bo gotovo tekma v Milanu, kjer bo domači Simac sprejel v goste državne prvake bolonjskega Granarola, ki že po »tradiciji« izredno dobro igrajo v končnicah prvenstva. Bolonjčani so namreč prav lani v finalu osvojili naslov proti Milančanom, ki so za zmago igrali dve od treh srečanj doma. Varovanci trenerja Petersona so sicer v tem dvoboju favoriti, ni pa izključeno, da bi prišlo do presenečenja.

In do presenečenja bi lahko prišlo tudi v drugem derbiju tega kola. To

je v Rimu, kjer bo Bancoroma igrala proti nevarnemu Scavoliniju, ki ima tak igralski sestav, ki lahko presenetiti vsako moštvo.

Tanjevičev Indesit, ki je edini v osmini finala moral igrati tri tekme, da je odpravil svojega tekmeča (OTC Livorno), se bo v prvem četrtfinalnem srečanju pomeril v Vareseju proti moštvu Ciaocrema. Košarkarji Vareseja naj bi bili v tej tekmi favoriti, najboljši strelec Indesita Oscar Schmidt pa je v tem času v odlični formi...

Dokaj napeto bo tudi v Turinu, kjer bo domači Berloni, ki po mnenju italijanskih strokovnjakov predvaja naj-sodobnejšo košarko, gostil moštvo Jol-

lycolombanija. Ekipa iz Cantuja je še vedno brez svojega najboljšega strelca Rive (poškodovan), kapetan Marzorati pa igra kot prerojen.

Skratka, drevi se obetajo izredno zanimivi boji.

TAKO V OSMINI FINALA

Scavolini Pesaro - Viola Reggio Calabria 2:0 (112:89 in 98:87); Jollycolombani Cantù - Silverstone Brescia 2:0 (99:76 in 88:87); Granarolo Bologna - Benetton Treviso 2:0 (109:89 in 85:75); Indesit Caserta - OTC Livorno 2:1 (96:88, 80:93 in 102:90).

DREVIŠNJI SPORED (20.30)

Bancoroma - Scavolini; Ciaocrem - Indesit; Berloni - Jollycolombani; Simac - Granarolo.

kratke vesti - kratke vesti

Kolesarska dirka

Gand - Wevelgem

Belgijcu E. Vanderaerdnu

WEVELGEM (Belgija) — Le tri dni po velikem slavlju na mednarodni kolesarski dirki po Flandriji je Belgijec Eric Vanderaerden dosegel še en izjemen uspeh. Osvojil je namreč prvo mesto tudi na prestižni dirki Gand - Wevelgem. Zanimivo je, da je Belgijec skušal na cilju »podariti« zmago svojemu klubskemu tovarišu, Avstralcu Andersonu. To pa mu ni »uspelo«, saj je po dolgem preverjanju »fotofinisha« zmaga vendar pripadla njemu. Italijan Bontempi se je uvrstil na 15. mesto.

VRSTNI RED: 1. Eric Vanderaerden (Bel.), ki je 262 km prevozil v 6.20'00"; 2. Anderson (Avstralija); 3.

Daenens (Bel.); 4. Castaing (Fr.); 5. Tackaert (Bel.) vsi v zmagovalčevem času.

Predstavili motociklistično dirko za VN Jugoslavije

REKA — Na včerajšnji tiskovni konferenci na Reki so predstavili 35. motociklistično dirko za VN Jugoslavije, ki bo 17. junija na Grobniku. Svoj nastop na tej dirki, ki je veljavna tudi za svetovno prvenstvo, so zagotovili vsi najboljši. Na sporedu so tri preizkušnje, v razredu do 80, 250 in 500 ccm. Poleg Mamole, Lawsona, Asloma, bo nastopil tudi svetovni prvak v razredu 500 ccm Freddy Spencer.

Disciplinski ukrepi

MILAN — Disciplinska komisija italijanske nogometne zveze je v A ligi za eno kolo izključila naslednje igralce: Bagni (Napoli), Bruno (Como), Criscimanni (Udinese), Icardi (Milan), Ottoni (Como) in Tardelli (Juventus). Do 10. maja ne bo mogel na klop tudi trener Coma Bianchi. V B ligi bo tri kola počival Sorbello (Padova), dve koli Di Giovanni (Varese), po eno pa Progna (Campobasso), Salvadè (Varese), Sorbi (Padova), Vagheggi (Pescara), Fiorini (Genoa) in Vanoli (Lecce).

Mayotte in Edberg v četrtfinalu

DALLAS — V četrtfinalu mednarodnega teniškega turnirja v Dallasu se bo American Mayotte pomeril s švedom Wilanderjem, Čehoslovak Lendl pa z drugim švedom Edbergom.

Potenza — Pisa 1:2

POTENZA — V včerajšnji prijateljski nogometni tekmi je drugoligaš Pisa premagal Potenzo (C-2 liga) z 2:1 (0:1). Oba zadetka za Pizo je dosegel Baldieri v 52. in 60. min.

Dirka po Apuliji: Freulerju (Švi.) druga etapa

MONOPOLI (Bari) — Švicar Urs Freuler je osvojil drugo etapo mednarodne kolesarske dirke po Apuliji. V sprintu je namreč premagal Nizozemca Johana Van Der Veldeja in večjo skupino kolesarjev, ki so se predstavili na ciljni ravnini. V le-tej sta bila tudi Italijana Giuseppe Saronni in Francesco Moser, ki pa sta se morala zadovoljiti s sedmim, oziroma devetim mestom.

Vodstvo na skupni lestvici je prevzel Nizozemec Van Der Velde, ki vodi pred Carolijem in Belgijcem Guidom Van Calsterjem.

VRSTNI RED 2. ETAPE (Polignano a Mare - Monopoli, 200 km): 1. Urs Freuler (Švi.) 4.46'31" s povprečno hitrostjo 41.882 km na uro; 2. Van Der Velde (Niz.); 3. Argentin (It.); 4. Milani (It.); 5. Gavazzi (It.); 6. Gaggioli (It.); 7. Saronni (It.); 8. Riccò (It.); 9. Moser (It.); 10. Caroli (It.) vsi v zmagovalčevem času.

SKUPNA LESTVICA: 1. Van Der Velde (Niz.) 10.06'15"; 2. Caroli (It.); 3. Van Calster (Bel.) po 1"; 4. Freuler (Švi.); 5. Argentin (It.) po 5"; 6. Petitò (It.); 7. Milani (It.) po 6"; 8. Caggioli (It.); 9. Gavazzi (It.); 10. Riccò (It.)

Slalom na Kaninu dokončno prekinili

BOVEC — Slalomsko tekmo v okviru balkanskega pokala in pokala Kanin, ki bi morala biti na sporedu v torek, so včeraj dokončno prekinili.

Na Kaninu se namreč vreme ni dosti izboljšalo in kljub trudu organizatorja, je ni bilo mogoče primerno pripraviti. S starta se je sicer poglno 33 tekmovalcev, na cilj pa jih je prismočalo le osem in tekmovalje so tako prekinili.

Balkanski pokal se je tako končal brez finalne preizkušnje. V skupnem seštevku je zmagal Rok Petrovič pred Križajem, Kuraltom, Strelom in Frankom. (D. Koron)

Istrska riviera: štirje Italijani v 2. kolu

PORTOROŽ — Včeraj se je na teniških igriščih ob portoroški marini pričel glavni turnir istrske riviere '85, na katerem tekmuje 32 igralcev. Iz kvalifikacij, v katerih je v preteklih dveh dneh nastopilo 141 tekmovalcev, se na turnir ni uvrstil niti en Jugoslovian. Prvo kolo je bilo za Jugoslovane usodno, imeli so slab žreb, tako da se niti eden od šestih, ki so nastopili, ni uvrstil v drugo kolo. Zato pa so zelo uspešni igralci Italije. V drugo kolo so se uvrstili kar štirje.

IZIDI 1. KOLA: Derlin (N. Zel.) - Buljević (Jug.) 6:4, 3:6, 6:2; Bertini (It.) - Sanders (Avstral.) 6:4, 2:6, 6:4; Narducci (It.) - Vasudevan (Indija) 6:4, 6:1; Armellini (It.) - Delaitre (Fr.) 6:1, 6:0; Horvat (Jug.) - Sethel (Av.) 4:6, 2:6; Fisette (Fr.) - Gernač (Jug.) 6:4, 6:2; Marcu (Rom.) - Flego (Jug.) 6:3, 6:2; Aprilli (It.) - Mild (Av.) 6:3, 6:1; Cahill (Avstral.) - Ileković (Jug.) 6:3, 7:6.

Turnir se nadaljuje danes ob 10. uri z igrami posameznikov, v parih pa bodo pričeli tekmovalci ob 15. uri. (J. Kreft)

V Argentini prekinili vsa nogometna prvenstva

BUENOS AIRES — V pričakovanju, da parlament odobri zakon, ki naj bi predvideval ostre kazni za krivce neredov na nogometnih stadionih (zadnje čase je argentinski nogomet zajel pravi val nasilja s smrtnimi žrtvami), je argentinska nogometna zveza sklenila, da ta teden prekine vsa prvenstva. Edina izjema je južnoameriško prvenstvo za državne reprezentance »under 16«, ki ga organizira FIFA in velja kot kvalifikacija za nastop na svetovnem prvenstvu te kategorije.

Kam plove Gorizia?

Po porazu pred domačim občinstvom v deželnem derbiju proti Pordenonu je Gorizia verjetno zapravila zadnje možnosti, da bi se rešila pred izpadom. Goričani se tako bližajo koncu prvenstva zadnji na lestvici in trenutno brez zmage.

Kje so razlogi, da je goriška ekipa zdrknila tako nizko? Verjetno je teh več, v glavnem pa gre za slabo vodstvo, ki ni znalo sestaviti take ekipe, ki bi bila kos zahtevnemu prvenstvu C-2 lige. Potem ko je Gorico zapustilo nekaj zares dobrih igralcev (D'Neri, Diodicibus, Bertoia), ki so bili ogroditelj ekipe, vodstvo teh odhodov ni pravilno nadomestilo. V ekipo je vključilo več mlajših nogometašev, ki pa se niso znašli.

K temu je treba dodati kronično pomanjkanje publike na Rojcah, tako

da je mladi goriški ekipi zmanjkala tudi podpora navijačev. K temu pa je treba prišteti še nedoraslost vodstva, ki ni bilo kos nalogi. Najprej je oslovilo trenerja Rusa, sedaj pa že s prstom kaže na Sbana, češ da tudi on ni znal potegniti ekipe iz zagate. Verjetno pa bi bilo treba s prstom pokazati na samo vodstvo, ki je pokazalo ves svoj amaterizem. Zadnji dogodek na srečanju s Pordenonom to še potrjuje. Med prvim in drugim polčasom je namreč predsednik Panama obiskal trenerja in igralce v slačilnicah in jih ozmerjal zaradi predstave, ki so jo nudili.

Brez dvoma je to jasen pokazatelj, da pri Gorizi ni složnosti in da bo nazadovanje lahko pomenilo novo dobo za najpomembnejše goriško nogometno društvo. (pr)

V odbojcarskih deželnih prvenstvih

Obeta se prava »revolucija«

Že vrsto let je v odbojcarskih krogi slišati precej kritičnih pripomb na račun sedanjega ustroja državnih in deželnih prvenstev. Marsikdo meni, da sistem tekmovalj ne ustreza zahtevam za kvaliteten razvoj panoge, ki je v Italiji in tudi pri nas zelo razširjena. Delitev ekip na podskupine za napredovanje oziroma obstanek je izzvala precej nezadovoljstva, saj je ta delitev večkrat krivična in ne odraža resničnega razmerja sil. Poleg tega večina ekip po prvem delu nima več prave motivacije za igro in povsem popusti.

Tega se zavedajo tudi pri odbojcarski zvezi. Zato je v skladu z navodili vsedravnega vodstva FIPAV deželni odbor izdal sporočilo, v katerem so nakazane bistvene spremembe v pravilniku deželnih prvenstev (isto pa bo menda veljalo tudi za C-1 in B ligo).

Novi pravilnik, ki bo stopil v veljavo že s prihodnjo sezono, predvideva za moško in žensko C-2 ligo sestavo enotne skupine z 12 ekipami

(22 kol, 132 tekem). Iz lige izpadejo štiri ekipe, napredujeta pa dve. Isto velja tudi za moško in žensko D ligo, v katerih bodo namesto sedanjih štirih podskupin, sestavili dve enotni geografski skupini (Trst - Gorica in Videm - Pordenon). Za D ligo veljajo še naslednja pravila: a) če se kakšna ekipa pred pričetkom sezone odpove tekmovalju, je ne bo nihče nadomestil; b) v C-2 ligo napreduje le prvourvrščena ekipa iz vsake geografske skupine; c) iz D lige izpadejo štiri ekipe iz vsake geografske skupine; d) iz 1. divizije napreduje v D ligo le ena ekipa iz vsake pokrajine.

Omenjena pravila so nam bolj jasna, če vemo, da namerava odbojcarska zveza s sezono 1986/1987 skrbeti število ekip v obeh deželnih ligah na 10, se pravi, da bo v C-2 ligi 10 ekip, v D ligi pa 20 (deset za vsako od dveh geografskih skupin). Za D ligo pri tem velja, da bi v 1. divizijo izpadlo kar pet ekip iz vsake skupine (polovica!), to pa zato, ker namerava odbojcarska zveza s sezonama

1987/1988 in 1988/1989 v D ligi, namesto dveh geografskih, ustanoviti enotno deželno ligo s 14 ekipami, z dvema napredovanjema v C-2 ligo in štirim izpadi. Šele ob koncu desetletja bi se torej stanje normaliziralo.

Gre torej za pravo »revolucijo«, s katero želi FIPAV povečati konkurenčnost v posameznih ligah, s postopnim zmanjšanjem števila ekip pa namerava hkrati zelo dvigniti kakovostno raven obeh lig, ki je v zadnjih letih, še zlasti pa menda letos, vidno upadla.

S sklepi FIPAV se bržkone strinja tudi večina naših društev in strokovnjakov. Velja pa, da bo treba sedaj krepko zavhati rokave, če ne želimo, da se bo v prihodnjih sezonah, ko bodo prvenstva pravcato mesarsko klanje, skrčila tudi prisotnost slovenskih ekip v deželnem merilu.

Odbojcarsko društvo Bor izreka svojemu podpredsedniku Pinu Rojcu globoko sožalje ob izgubi drage mame.

ob robu naših nogometnih igrišč

Vesna in Mladost na dobri poti

Fabio Candotti (Vesna)

Ker amaterska nogometna prvenstva so že dva tedna prekinjena smo se za našo tedensko rubriko tokrat odločili, da naredimo kratek pregled, seveda kaj čaka naše ekipe, ki se potegujejo za napredovanje. Poleg tega pa smo za ljubitelje statističnih podatkov sestavili lestvico posameznih strelcev v naših ekipah s Tržaškega.

2. AMATERSKA LIGA

Do konca manjka še točno osem kol, kar pomeni, da če ne bo prišlo do prekinitve, se bo prvenstvo končalo v nedeljo 2.6.85. Med prekinitvijo so odigrali še zadnje zaostale tekme Libertas - Opicina, ki se je končala 2:0 v korist Tržčanov. Vse ekipe so tako odigrale po 22 tekem. V vodstvu (31 točk) je še vedno kriška Vesna, ki ima dve točki prednosti nad Stockom in tri nad Libertasom. Križani, ki so do sedaj doživeli le dva poraza (Begliano in Libertas) in že 17 tekem zaporedoma niso okusili poraza, bodo v naslednjih osmih tekmah doma igrali proti S. Sergiu, CGS, Domiu in Zaulam, v gosteh pa proti Zamji, Giarizzolam, Isonzu in Opicini. Dva težka nasprotnika (S. Sergio in Zaule) morata torej priti v Križ, medtem ko predstavlja v gosteh največjo nevarnost za Vesno prav derbi z Zarjo. Vsekakor je koledar Vesni še kar naklonjen.

Težjo nalogo ima nedvomoma Zarja, ki se s 17 točkami še vedno bori za obstanek. Sicer imajo Bazovci rahlo prednost v tem, da bodo dvakrat igrali doma proti neposrednim nasprotnikom (CGS in Domio). V gosteh bo Zarja sprejela Libertas. Vesna, CGS in Domio, gostovala pa bo pri Giarizzolah, Zaulam, Opicini

in Isonzu. Za obstanek v ligi bodo morali Bazovci v tem delu prvenstva zbrati vsaj še 8, 9 točk.

3. AMATERSKA LIGA

V skupini »L« so dvotedenski premor izkoristili, da so igrali več zaostalih tekem. Na vrhu je ponovno Mladost (30 točk), s točko prednosti nad Fossalonom in dvema nad Foglianom. Do konca prvenstva sedaj manjka le pet kol in Mladost bo doma igrala proti Barbariansu in Krasu, v gosteh pa proti S. Marcu, Staranzanu in Fogliano. Prav gostovanje v Fogliano (zadnje kolo) bo verjetno najtežja ovira za Doberdobce, ker zna biti izid tega dvoboja odločilnega pomena za napredovanje. Seveda bodo velikega pomena za Mladost tudi izidi, ki jih bodo dosegle ostale naše tri ekipe, ki igrajo v tej skupini (Primorje, Kras in Primorec) in ki se bodo v zaporedju srečale s Fossalonom. Omeniti velja, da je Primorec s 23 točkami na 5. mestu lestvice, Primorje s 17 točkami na 8., Kras pa s 16 točkami na 10.

V skupini M morajo igrati samo še štiri kola, vendar ne smemo pozabiti, da je v tej skupini lestvica nepopolna, ker morajo odigrati kar sedem zaostalih tekem. Kar se tiče napre-

dovanja je položaj še popolnoma odprt, saj imamo v razmaku treh točk kar štiri ekipe (S. Luigi 31, S. Vito 29, Olimpia in Supercaffè 28). Gaja je s 23 točkami na šestem mestu lestvice, na sedmem pa ji sledi Breg s točko zaostanka.

Sedaj pa pogledimo lestvico strelcev posameznih ekip (v oklepaju go-li doseženi iz 11-metrovke).
VESNA: 7 Pisani, 6 Bruno, 4 Kostnapfel, 2 F. Candotti (2), 1 Verbich, Potasso, Jerman (2 avtogola).
ZARJA: 11 Piscanz, 2. E. Fonda, 1. D. Fonda, Tognetti, Sossi, Grgič (1), Bon, Udovčić, Sulčić.
KRAS: 6 Košuta (1), 3. M. Milič, 2 P. Terčon, Purič, Lacota (1), 1 Blasina, Volo, Samec, Padovan, Vidali.
PRIMOREC: 17 Sullini (3), 5 Ritossa 3 Mule, 2. W. Milkovič, Mauro Kralj, 1 P. Kralj, Finessi (1 avtogol).
PRIMORJE: 5 Antoni, 3 Coslovich, Bortolotti, Milkovič, Dinoi (2), 2 A. Husu, Rustja, 1 Livan, W. Husu, Daneu, Castriotta, D. Olivo (1 avtogol).
BREG: 9 Jež (1), 4 Zonta, 3. Grbec, 2 Perossa, Mondo. M. Tul, Albertini (2), Paoli, 1 Strnad, Ferfoglia.
GAJA: 9 Lenarduzzi (1), 4. B. Grgič, 3. Dubani, Pečar, 2. M. Grgič, Alfieri, 1. W. Kalc, Bacer.

(B. Rupel)

Porazi, toda tudi napredek v znanju

Mladi odbojkarji Sloge letos niso bili kos nastopom v D ligi, toda so v teku sezone bistveno napredovali. Posnetek s tekme proti San Sergiu

komentar trenerja andreja žagarja

Na gostovanju v Forliju bo odločala obramba

Prazniki so za nami in prvenstvo bo spet teklo naprej. Malo smo se odpočili in za kratek čas pozabili na košariko. Toda teden aktivnega odmora je mimil kot bi mignil in kar hitro smo se zopet

socičili z realnostjo. Seveda se vse misli sukajo okrog tega, kako zadržati drugo mesto in kako startati v play-offu z domačo tekmo. Prvo bitko bomo bojevali v soboto v Forliju proti ekipi Fulgor Celli. Naši nasprotniki so z 22 točkami nahajajo na 12. mestu in jim torej še pošteno gori pod nogami. Dokaz, da so trdno odločeni ostati v ligi, je tudi sprememba telovadnice, ki so jo zamenjali pred kratkim. Prvenstvo so namreč začeli v dvorani, kjer v A-2 ligi igra tudi Latini iz Forlija in so pogoji za igro povsem regularni, toda ob slabših rezultatih so se vrnili v svojo »domačo« telovadnico, ki je za igranje precej neugodna in kjer se nadejajo boljših rezultatov. V tej zamenjavi že tiči prva nevarnost za nas. Fulgor Celli je ekipa, ki ima v C-1 ligi verjetno poprečno najnižjo ekipo. To svojo pomanjkljivost skušajo nadoknaditi z agresivnejšo obrambo in z zelo sinhroniziranimi akcijami v napadu. Nikoli se ne giblje samo igralec z žogo, temveč istočasno vsaj še dva igralca utekajo v raketo in skušata izkoristiti nepazljivost nasprotnika. Ob že omenjeni majhni telesni višini je logično, da so bolj nevarni z zunanjih pozicij. Ob solidnem metu pa branilci tudi prav večje zapirajo utekajoče križ č! centra. Druga tipična njihova akcija pa je, da krilo po prodoru ob korner liniji s kratko podajo zaposli utekajočega postea.

Mi smo v Trstu z njimi zmagali z rezultatom 102:92. Vse do 15. minute prvega polčasa so nam bili tesno za petami ali še celo v minimalnem vodstvu. Do polčasa smo nato razliko povečali na 12 točk. S silovitim

začetkom v drugem polčasu smo nato v treh minutah povedli z rezultatom 64:46, ki pa so ga gostje do 12. minute zmanjšali na 10 točk. Ko smo v 18. minuti ponovno vodili s 100:81 smo se povsem zadovoljili s to razliko in Celli je z delnim rezultatom 10:0 poraz močno omilil.

Kje torej leži ključ za zmago. Predvsem v obrambi. Bistvo vsega bo preprečevanje prodora kril ob korner liniji; če v tem uspeemo, potem post ne bo dobil žoge povsem v bližini koša, temveč tri do štiri metre od njega, kjer je bistveno manj nevaren. Poleg tega moramo izkoristiti njihov način podaje pod koš. Večinoma namreč podajajo iz gibanja ali celo iz skoka. In prav podajo iz skoka je ob dobri postavitvi najlažje presekat. V napadu moramo seveda skušati s čimveč protinapadi, na postavljen obrambo pa izkoristiti predvsem v višini in igrati pod koš. Ključni element pa mora biti skok tako v obrambi kot v napadu. V Trstu smo imeli kar 23 skokov v obrambi ter devet v napadu. Skok v napadu bo potrebno še izboljšati in dosegati koše tudi iz druge akcije. Precej bo izid tekme odvisen tudi od sodniškega kriterija, saj je znano, da nizke ekipe napravijo precej tako imenovanih drobnih prekrškov, ki niso tako vidni, lahko pa so odločilni za slabo podajo ali izgubljen žogo. Ob vsem tem pa smatram, da smo v tej tekmi favoriti in bi ob pravilnem pristopu in discipliniranem izvajanju dogovorjene taktike uspeh ne smel izostati. Čaka nas težko in nevhvalno srečanje, vendar bi z borbenaostjo in razliko v kvaliteti le morali priboriti novi dve točki.

Poleg naše tekme se bosta v tem kolu odigrali tudi za nas zelo pomembni srečanja v Padovi, kjer bo gostoval Stefanel in v Oderzu, ki bo gostil Udine. Ob neuspelem dogovoru s Italmonfalcojem za tekmo v Repnu bodo treningi ta teden potekali brez trening tekme in bomo več časa posvetili uigravanju posameznih peterk. Tekma se v Forliju začne ob 21. uri.

pisma uredništvu

S prošnjo za objavo

Zakaj ekipa under 18 — odgovor na občni zbor Primorca.

Samo z »zanimanjem« gotovo ne bomo rešili tistih težav, ki zaustavljajo razvoj našega nogometa. Dokler ne bomo složni, ne bo mogoče najti skupne rešitve, s katero bi te težave tudi premostili.

Sestava združene ekipe under 18 je v tem pogledu prva pobuda, ki jo imam za nepogrešljivo. To ekipo bi v bodoče okrepili do take mere, da bi postala naša združena članska vrsta. Primerno je tudi, da ekipo »dodelimo« enemu našemu že obstoječemu društvu, igralci, ki bi zanjo ne prišli v poštev, pa bi lahko nastopili pri drugih naših društvih. Čas, da ustanoavimo to ekipo, je ugoden, saj imamo na mladinskem področju dobre in perspektivne nogometaše. Prepričan sem tudi, da mladina sledi temu vprašanju in večina se z združevanjem tudi strinja.

Težave, ki jih omenja Primorec glede tekmovalne dejavnosti in sestave

lastne ekipe, so skupne vsem našim društvom, razen Bregu. To je posledica dejstva, da se v zadnjih desetih letih nismo prilagodili družbenim spremembam in smo zanemarili demografsko resničnost, posebno na kraškem področju. Če ne bomo menjali sedanje usmeritve in načina sodelovanja, ne bo mogoče zaježiti krize nogometa in nogometnih društev.

Resnici na ljubo moram še dodati, da bi ekipi under 18 Primorec odstopil le tri igralce. Dodam pa tudi, da bi na primer Zarja isti ekipi odstopila sedem svojih mladincev.

Brez dvoma so društva pri svojih sklepih samostojna, njihova naloga pa je, da na najboljši način skrbijo za nogomet in predvsem za mladino, ki se v le-tem udejstvuje. Zato si morajo društva prevzeti vso odgovornost za odgovore, ki dajejo takim vprašanjem.

Za nogometno komisijo ZSSDI
BORIS PRIMOŽIČ

naši košarkarji v mladinskih ligah

V prvenstvu propaganda bomo imeli finalista

Mladi Borovi košarkarji, ki nastopajo v prvenstvu propaganda, bodo v nedeljo spet na igrišču. Igrali bodo v gosteh in sicer proti postavi Don Bosca, ki uvršča v glavnem za leto (ali celo dve) mlajše igralce, ki po starosti sodijo še k minibasketu. Trener borovcev Luka Furlan je nedvomno dobro delal s svojimi varovanci, ki so doslej izgubili samo eno srečanje proti Servolani, s katero delijo prvo mesto v svoji skupini. Tudi proti Don Boscu B bi morali plavi zanesljivo slaviti.

Po tej tekmi čakata borovce še dva prvenstvena nastopa, obakrat doma, zato menimo, da imajo naši mladi igralci zelo realne, rekli bi skoraj stodoletne možnosti, da prvenstvo skleno na prvem mestu in se uvrstijo v finalni del pokrajinske faze. Sreča-

nje Don Bosco B - Bor bo v nedeljo, 14. t. m. v telovadnici v Istrski ulici s pričetkom ob 11.30. (Cancia)

Borovci v Idriji

V nedeljo, 14. t. m. bosta članska in mladinska postava Bora gostovali v Idriji, kjer bosta na sporedu dve prijateljski tekmi v okviru sodelovanja in prijateljstva med košarkarskim klubom Iskra iz Idrije in športnim združenjem Bor. V novi idrijski dvorani bo najprej na sporedu srečanje med kadeti Iskre, ki so se letos uvrstili v slovenski republiški finale in med Borovimi mladinci. Tekma bo ob 10. uri, ob 11.30 pa bosta na igrišču stopili članski postavi Idrije in Radenske. (Cancia)

Atletika: miting v Novi Gorici

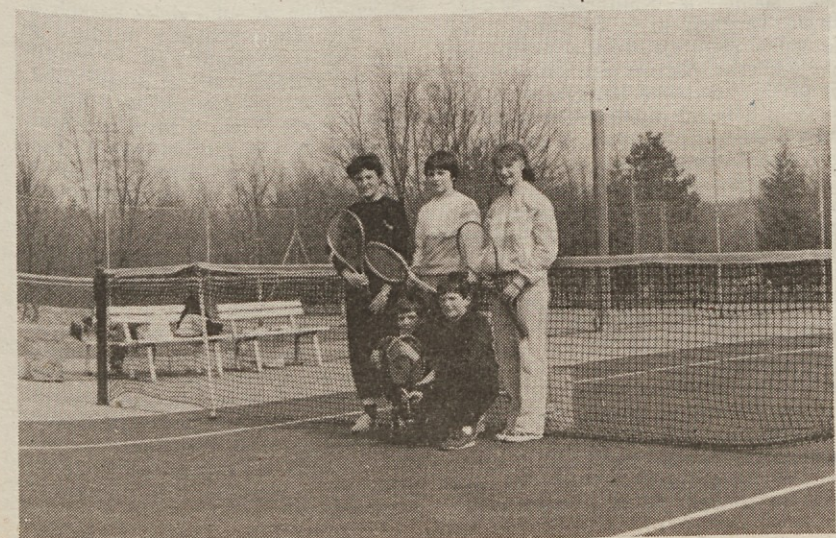
Pričakujejo zelo kvalitetno udeležbo

Atletski klub iz Nove Gorice, prireditelj velikega mednarodnega atletskega mitinga, ki bo 12. maja ob 10. uri v Novi Gorici, je v teh dneh poslal podroben razpis skoraj vsem pomembnejšim jugoslovanskim atletskim kolektivom, poleg tega pa še atletskim klubom iz Italije in Avstrije. Organizatorji pa želijo, da bi na tej osrednji atletski prireditvi na Primorskem sodelovali tudi nekateri najboljši atleti iz Švice, Španije, Portugalske, Zvezne republike Nemčije in drugih atletsko razvitih držav.

Program atletskega mitinga bo zajemal naslednje discipline:

MOSKI: 100 m, 400 m, 800 m, 1.500 m, 5.000 m, višina, daljina, kopje, disk in krogla; ŽENSKÉ: 100 m, 400 m, 1.500 m, daljina, višina, krogla. Prireditelji pričakujejo, da bodo na startu v nekaterih disciplinah imena svetovno znanih atletov

Priložnost za kakovostni skok

Teniška sekcija Gaje se pripravlja na novo sezono, ki se bo pričela prihodnji mesec. V mesecu maju pa bodo tudi izročeni svojemu namenu obnovljeni objekti. Ta posodobitev naj bi tudi predstavljala priložnost za kakovostni skok v delovanju društva, ki edino v zamejstvu goji tenis. Vodstvo vabi k sodelovanju vse člane, z namenom, da tudi Gaja stopi v korak s kvalitetno stopnjo sosednjih italijanskih klubov. Potrebno bo nemalo poštovnosti in predvsem skupnega dela. Z namenom, da bi uskladili razne pobude in zamisli je zato vodstvo sekcije tudi sklicalo posebno sejo vseh članov, ki bo danes ob 20.30 v društvenih prostorih na Padričah. Upati je, da bo odziv zadovoljiv, sestanek pa vsebinsko poglobljen, tako da bi bilo bodoče delovanje čimbolj uspešno.

Na sliki: del udeležencev tečaja za mladice.

obvestila

PRIMOTOR KLUB obvešča, da bo srečanje članov danes, v četrtek, 11. t. m., ob 20.30 v društvenih prostorih v Lonjerju.

ZSSDI obvešča, da bo v ponedeljek, 15. t. m., ob 20.30 na sedežu ŠD Zarja v Bazovici seja nogometne komisije. Dnevni red: 1. sestava mladinskih ekip za sezono 1985/86, 2. druga trofeja ZSSDI, 3. mednarodni turnir.

ZSSDI obvešča, da bo jutri, 12. t. m., ob 20. uri na stadionu »1. maja« v Trstu seja odbojkarke komisije. Dnevni red: 1. organizacija posveta, 2. uresničevanje programa.

SPDT obvešča, da bo izlet za osnovnošolske otroke v okviru delovanja Sportne šole - Trst v nedeljo, 21. t. m. Izlet bo z avtobusom, cilj pa je Sv. Lenart nad Trnovco. Med izletom bo na sporedu tekmovanje veljavno za točkovanje tradicionalne osnovnošolske olimpiade ŠŠ-TS.

TENIŠKA SEKCIJA SZ GAJA

vabi vse svoje člane na sestanek, ki bo danes, 11. aprila, ob 20.30 v društvenih prostorih na Padričah. Razpravljali bomo o obnovljenih društvenih objektih.

KOŠARKARSKA SEKCIJA SZ BOR

vabi vse svoje člane na redni občni zbor, ki bo danes, 11. aprila, na stadionu »1. maja« ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju. Na dnevnem redu bodo poročila odbornikov odseka in volitve. Vabljeni!

ŠPORTNA ŠOLA TRST

sporoča, da bo za učence, ki so se prijavili za podaljšek plavalnega tečaja potekal pouk vsako sredo po naslednjem redu: Katinara in Domjo od 17. do 18., vsi ostali od 16. do 17. uri.

TPK SIRENA

obvešča, da bo tajništvo kluba na razpolago članom in prijateljem vsak dan (razen ob sredah, nedeljah in praznikih) od 18. do 20. ure.

Naročnina: mesečna 10.000 lir - celoletna 120.000 lir; v SFRJ številka 35.000 din, naročnina za zasebnike mesečno 250.00, letno 2.500.00 din, za organizacije in podjetja mesečno 300.00, letno 3.000.00, letno nedeljski 800.00 din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348
Za SFRJ - žiro račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 43.000 lir. Finančni in legalni oglaš 2.900 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglaš 550 lir beseda. Ob praznikih povisek 20%. IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sožala po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah: SPI

primorski dnevnik

11. aprila 1985

TRST Ul. Montecchi 6 PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481)83382 - 85723
ČEDAD Stretto De Rubeis 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja in tiska ZTT Trst

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Epidemije salmoneloze v ZDA

CHICAGO — Vsaj 2.000 oseb v srednjem vzhodu ZDA je žrtev salmoneloze, epidemije, kakršne ne pozna sodobna zgodovina te države. Balezne je povzročilo uživanje okuženega nemastnega pastoziranega mleka. Doselej zaradi bolezni ni nihče umrl. Zdravstvene oblasti so hitro ukrepale. Kar v 217 supermarketih nekega velikega podjetja so prepovedale prodajo mleka in mlečnih izdelkov.

V Chicagu so odprle pravo telefonsko centralo, kjer so namestili zdravstveno osebo, ki odgovarja na tisoče telefonskih pozivov preplašenih ljudi, ki sprašujejo po znakih bolezni in načinu zdravljenja. Oblasti iščejo bacil, ki je povzročil okužbo, ne izključujejo pa niti možnosti sabotaže. Ukvarjajo se tudi z mislijo, da bi prepovedali dodajanje penicilina in tetracilina k hrani molznic, ker ta antibiotika lahko utrdita odpornost bacilov salmonelle.

Drage zamude brzcev: 120 milijonov.

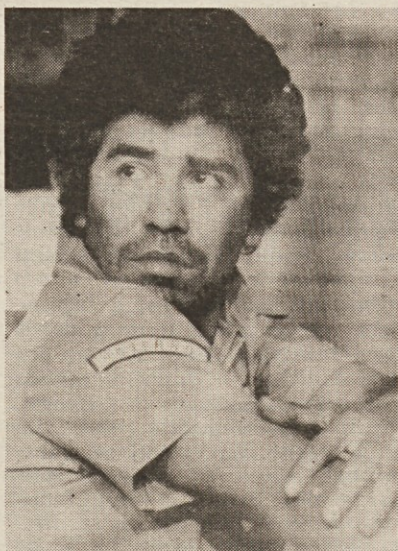
RIM — Zamude brzcev (rapido) v treh mesecih so državne železnice stale 120 milijonov lir. Od 1. januarja, ko so priznali potnikom pravico do povračila doklade za brzec, če zamudi več kot eno uro, do 4. aprila so železnice povrnilo stroške 10.000 osebam, povprečno vsaki po 12.000 lir. Kljub temu pa letos vozijo vlaki z manjšimi zamudami. V aprilu, se pravi med velikonočnimi prazniki, je 80 odstotkov vlakov na dolgih progah prišlo na cilj z manj kot četrturno zamudo, 70 odstotkov pa točno. Več kot enourno zamudo je imelo le 1,5 odstotka vlakov.

Prijeli največjega trgovca z mamili

MEXICO — Mehiškega državljanja Cara Quintera, najpomembnejšega trgovca z mamili v Severni in Južni Ameriki, so osumili, da je umoril Enrique Camarero Salazarja, agenta ameriške federalne policije za boj proti mamilom. Na podlagi te obtožbe so ga pripeljali v zapor mehiške prestolnice.

Cara Quintera so pripeljali v Mexico v petek iz Kostarike. Preden so ga spravili v zapor, so ga 60 ur neprestano zasliševali v uradu interbola. Po nepotrjenih vesteh naj bi Quintero postregel z važnimi podatki o trgovini z mamili v številnih južnoameriških državah, med katerimi sta tudi Kolumbija in Kostarika.

Podatke, ki se nanašajo na pošiljanje mamil v ZDA, so poslali državam, ki se jih to tiče.

Caro Quintero

Pol stoletja italijanske mode

RIM — Italijanska moda je danes mladane osvojila svet, a le maloštevilnim je znano, kako se je začela uveljavljati. Priložnost za zapolnitev te vrzeli se bo zdaj ponudila ljubiteljem mode v Rimu, kjer bo od 16. do 19. aprila na ogled razstava z naslovom »Petdeset let modes«. Prireja jo odborništvo za industrijo, trgovino in obrt rimske pokrajine ob sodelovanju univerze v Parmi, in sicer v prostorih znamenitega Angelskega gradu (Castel Sant'Angelo).

Glavnina razstavnega gradiva je iz arhiva sester Micol, Giovanna in Zoe Fontana, ki so si po mnenju strokovnjakov pridobile veliko zaslug za uveljavitev italijanske mode po svetu, kar je za Italijo seveda velikega kulturnega in gospodarskega pomena, saj predstavlja moda že vrsto let eno pomembnejših aktivnih postavk v njeni trgovinski bilanci. Na razstavi si bo mogoče ogledati na desetine modelov, ki so prešli v zgodovino. Poleg tega pa bo na ogled tudi fotografska razstava s posnetki najpomembnejših italijanskih stilistov in drugih osebnosti italijanske mode.

LONDON — Tri predstavnice Anglije, Združenega kraljestva in Škotske, ki se odpravljajo na mednarodno lepoto tekmovanje na Havajске otoke. Preden so odletele, so se slikale z letališkim policajem.

Sonce nam od nekdanj meri čas

BARI — Sonce že od nekdanj pomaga človeku meriti čas, čeprav na zelo različne načine. Danes to dela večidel posredno, in sicer tako, da hrani sončne baterije zapesnitih ur. Nekot pa je bil ta odnos veliko neposrednejši.

V mislih kajpak imamo sončne ure, ki so jih poznale že stare civilizacije na različnih koncih sveta, med temi Kaldajci, Babilonci, Stari Egipčani, Inki in Azteki. Najstarejši primerki takšne ure hrani berlinski muzej. Nastal je v 15. stol. naše ere v Egiptu. Med najnovejših primerke pa prav gotovo sodi sončna ura, ki jo je zgradil italijanski arhitekt Giò Pomodoro na letališču Malpensa pri Milanu.

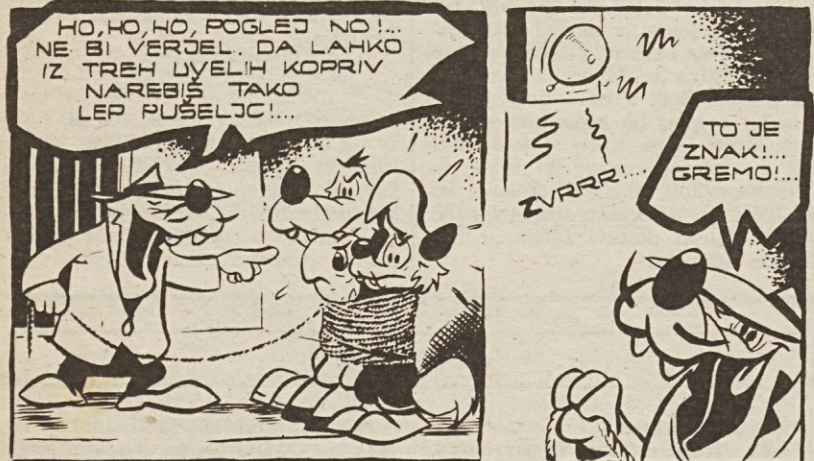
Sončne ure delimo v dve veliki skupini, in sicer v svetlobne, pri katerih pada žarek skozi luknjico na številčnico, in v senčne, pri katerih meče palica senco na številčnico ob menjajočem se položaju sonca.

TOKIO — Poklicni smučar 30-letni Jošimasa Wada se kot prvi človek namerava povzpeti po skalah na vrh Matterhorna (Cervino) in se po njegovih strmih zasneženih smučiščih kot prvi spustiti s smučkami. Podvig bo poskusil izvesti od 1. do 3. maja letos, seveda, če bo vreme ugodno.

M. Muster:

50.

ČIKAGO

Veliko žensk na vplivnih položajih v Sovjetski zvezi

MOSKVA — Izvoitevalentine Ščevčenko za predsednika vrhovnega sovjeta Ukrajine, po številu prebivalstva druge največje republike v sovjetski federaciji (izvolili so jo 27. marca) predstavlja zgodovinski dogodek. Sovjetska sredstva množičnega obveščanja niso bila istega mnenja, češ da so ženske že doslej na številnih visokih položajih.

Iz objavljenih podatkov izhaja, da je 27 žensk na ministrskih položajih v 15 sovjetskih republikah in 19 v avtonomnih republikah. Tako so ženske zunanji ministri, ministri za izobraževanje in kulturo, itd.

Kakšnih 500.000 žensk je zaposlenih v vodilnih telesih velikih industrijskih podjetij, vodijo državne urade, raziskovalne ustanove in celo kmetijska posestva, sovhoze in kolhoze.

50,1 odstotka članov krajevnih sovjetov so ženske, v najvišjem sovjetu, ki je vrhovni zakonodajni organ SZ, pa je 49,2 žensk, ena na tri poslance.

Ženske so množično zastopane tudi v sodstvu: 15 jih je v vrhovnem sodišču SZ, na nižjestopenjskih sodiških pa 3.745, nekako ena na tri.

V komunistični partiji je 27,9 odstotka žensk. Med njimi so najbolj znane Zoia Tumanova, namestnik direktorja oddelka za kulturo v centralnem komiteju, in Raisa Djemjantjeva, drugi tajnik v odboru KPSZ v Moskvi. Sicer pa za to področje ni točnih statistik.

V Avstraliji se spopadajo z močno kitajsko mafijo

SYDNEY — Osrednji policijski urad je povabil oddelek za emigracijo in etnične zadeve pri avstralski vladi, naj poveča budnost in prepreči vstop kitajski mafiji, ki jo tukaj poznajo pod imenom »triad« in ki povzroča hude glavobole policijskim silam.

Med poglavitnimi dejavnostmi kitajske mafije, ki se pogostoma spopada z domačim organiziranim kriminalom, je trgovanje s heroinom, organiziranje tajnih igralnic, podpiranje prostitucije in izsiljevanje denarja v zameno za varstvo. Povečan priliv beguncev z Indonezijskega polotoka je povečal spore in spopade med posameznimi »triad«.

Ta kriminalna organizacija v Avstraliji ni nova. Svoje korenine je pognala že v prejšnjem stoletju, ko so Kitajci prišli na to celino iskati zlato. V Sydneyu jo poznajo pod imenom »min chih tang«, v Melbournu pa z imenom »chi kung tong«. Obe organizaciji imata skupno ime »Kitajska prostozidarska družčina«, ki si je pridobila ugled in tudi zaupanje. Na vodstvu te masonske lože so čisto »pošteni« voditelji, ki skrbijo za dobroimetje svojih članov. Oni so na vrhu ledene gore. Toda pod vodo je cela vojska »nevidnih« voditeljev, ki opravljajo tajne naloge, med katere prištevajo tudi ubijanje nasprotnikov in vsiljivih gostov.

Skrb za otroke v ZDA: dvorezen nož

WASHINGTON — V ZDA je že dalj časa v teku kampanja proti nasilju nad otroki, ki pa je dosegla takšne razsežnosti, da je po mnenju mnogih zašla v skrajnost in se sprevrgla v pravcati lov na čarovnice. Kampanja je po negotovih začetkih s pomočjo televizije in drugih sredstev množičnega obveščanja naletela na globok odmev med prebivalstvom, pa tudi med politiki, ki so v zadnjih mesecih sprejeli kopico zakonskih in drugih ukrepov za zaščito otrok.

Akcija je dosegla enega svojih viškov pred nekaj meseci, ko so nekatere televizijske mreže predvajale film na to tematiko. Film prikazuje na videz neoporočnega funkcionarja, ki je doma dolga leta posiljeval hčer. Predvajanje je sprožilo pravcati plaz izpovedi ljudi, ki so bili kdaj žrtve podobnega nasilja. Tako je, na primer, senatorka iz Floride Paula Hawkins na neki tiskovni konferenci razodela, da je bila kot otrok pred 50 leti žrtev pohotnega sosedu. Velika večina izpovedi pa seveda ni segala v tako oddaljeno preteklost, saj je bilo v zadnjem času veliko ljudi prijavlje-

nih policiji na osnovi pričevanj prizadetih otrok.

Kot rečeno, pa je kampanja često zašla v skrajnost, tako da so nekateri bili obtoženi ogabnih zločinov tudi povsem po nedolžnem. Tak primer je visoki sodnik iz Kalifornije, 38-letni Brian Taugher, ki je bil obtožen, da je spolno zlorabljal 9-letno prijateljico svoje hčerke. Na procesu, do katerega je prišlo 7 mesecev po obtožbi, je bil sicer popolnoma oproščen, vendar je bil v vsem tem času globoko načet njegov ugled, da ne govorimo o 30 tisočih dolarjev, ki jih je moral odšteti odvetnikom. Ironija usode je med drugim hotela, da je bil Brian Taugher med prvimi pobudniki kampanje za zaščito otrok v Kaliforniji. Drug tak primer je nastal v mestecu Jordanu v zvezni državi Minnesoti, kjer so večjemu številu staršev odvzeli varstvo svojih otrok, češ da so se pred njimi nesramno obnašali. Zadeva je prišla na televizijo in vzbudila veliko ogorčenja po vseh ZDA in vendar so bili starši napolnjeni oproščeni.

Podobnih primerov je še in še, dogaja pa se tudi, da so nekateri vzgo-

jitelji in zlasti šolniki zapustili svoj poklic iz bojazni, da ne bi postali nedolžne žrtve kampanje. »Naenkrat smo prešli iz situacije, v kateri je bilo povsem normalno dvomiti o verodostojnosti otrokovih izjav, v situacijo, ko jemljemo za suho zlato, karkoli otrok pove glede spolnega nasilja.« je dejal neki funkcionar FBI. »Prepogosto zdaj pozabljamo,« je še pristavil, »da so otroci lahko podvrženi tudi manipulacijam.« S tem v zvezi izvedenci omenjajo med drugimi ločence ali razporočence, ki svoje otroke vtikajo v lažna pričevanja, da bi dosegli varstvo nad njimi.

TOKYO — Japonska tovarna Majima Company Limited je izdelala sireno za razganjanje ljudi z močjo 112 decibelov. Naprava iz aluminija, ki je namenjena policiji in zapriseženim stražnikom, je dolga pol metra, v premeru meri 3,5 cm in tehta 400 gramov. Sirena je sestavljena iz dveh radijskih tranzistorjev in je nameščena v pendreku. Deluje na pritisk gumba. Pendrek se lahko uporablja za pretepanje in za alarm.